

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Podstawa i cele wniosku

Dalszy rozwój jednolitego rynku w obszarze usług finansowych ma zasadnicze znaczenie dla wzrostu gospodarczego w Europie i jej konkurencyjności. Nadal istnieją jednak przeszkody uniemożliwiające pełną integrację rynku wewnętrznego usług finansowych. Inicjatywy podejmowane ostatnio na szczeblu UE miały na celu ułatwienie rozwinięcia pełnego potencjału jednolitego rynku poprzez położenie kresu rozdrobnieniu rynku oraz wyeliminowanie barier i przeszkód w przepływie usług, a zarazem wzmocnienie zaufania obywateli do rynku wewnętrznego i zapewnienie konsumentom możliwości czerpania wszystkich płynących z niego korzyści.

W Akcie o jednolitym rynku I, przyjętym przez Komisję w kwietniu 2011 r., przedstawiono dwanaście dźwigni na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego i wzmocnienia zaufania obywateli do jednolitego rynku. W obszarze detalicznych usług finansowych w Akcie o jednolitym rynku I stwierdzono, że należy zwrócić szczególną uwagę na kwestie „przejrzystości kosztów bankowych i większej ochrony kredytobiorców na rynku kredytów hipotecznych”. Komisja zapowiedziała również „podjęcie inicjatywy w zakresie zapewnienia dostępu do zwykłego rachunku rozliczeniowego po rozsądnej cenie wszystkim obywatelom, niezależnie od ich miejsca zamieszkania w UE”, aby umożliwić wszystkim obywatelom aktywne uczestnictwo w jednolitym rynku.

W Akcie o jednolitym rynku II, przyjętym w dniu 3 października 2012 r., inicjatywę ustawodawczą w sprawie rachunków bankowych w UE określono jako jedno z dwunastu działań priorytetowych mających na celu wywarcie realnego wpływu na gospodarkę oraz wzbudzenie w obywatelach i przedsiębiorstwach zaufania do możliwości czerpania z jednolitego rynku korzyści dla siebie¹. Celem inicjatywy jest „zapewnienie wszystkim obywatelom Unii dostępu do podstawowego rachunku płatniczego, zapewnienie przejrzystości i możliwości porównywania opłat za prowadzenie rachunku bankowego oraz ułatwienie przenoszenia rachunków bankowych między bankami”². Ponadto Komisja zapowiedziała wnioski ustawodawcze w obszarze przejrzystości i porównywalności opłat bankowych oraz przenoszenia rachunku bankowego do innego banku w ramach programu prac Komisji na rok 2013³.

Poprzednie inicjatywy w dziedzinie bankowości detalicznej nie tylko zwiększyły możliwości dostawców usług płatniczych w zakresie prowadzenia działalności transgranicznej, ale przyniosły również znaczne korzyści wielu konsumentom europejskim, w szczególności poprzez tańsze transakcje, szybsze płatności oraz bardziej przejrzyste warunki i ceny. W dyrektywie w sprawie usług płatniczych (2007/64/WE) określono obowiązki w zakresie przejrzystości w odniesieniu do opłat pobieranych przez dostawców usług płatniczych. Inicjatywa ta przyczyniła się do znacznego skrócenia czasu potrzebnego do wykonania transakcji i zwiększenia spójności informacji przekazywanych konsumentom w związku z usługami płatniczymi. Niedawno przyjęte rozporządzenie w sprawie jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA) zapewnia spójne ramy na potrzeby dokonywania bezpiecznych i

¹ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/barnier/headlines/news/2012/10/20121003_en.htm

² „Akt o jednolitym rynku II – Razem na rzecz nowego wzrostu gospodarczego”, COM(2012) 573 z 3.10.2012, s. 18.

³ „Program prac Komisji na rok 2013”, COM(2012) 629 z 23.10.2012, załącznik I, s. 5.

szybkich transakcji w strefie euro, upraszcza świadczenie usług płatniczych oraz ułatwia mobilność klientów.

Działania służące zakończeniu budowy jednolitego rynku usług finansowych powinny generować wzrost gospodarczy i zwiększać możliwości prowadzenia działalności przez dostawców usług finansowych, ale zasadnicze znaczenie ma również ich wpływ na konsumentów. W chwili obecnej brak przejrzystości co do opłat za prowadzenie rachunku płatniczego utrudnia konsumentom dokonywanie świadomych wyborów. Nawet w przypadku gdy opłaty są porównywalne, proces przeniesienia rachunku płatniczego jest często długotrwały i skomplikowany. W rezultacie konsumenci w dalszym ciągu wykazują bardzo wysoki stopień bierności, jeżeli chodzi o rachunki płatnicze. Z przeprowadzonego w 2012 r. badania dotyczącego detalicznych usług finansowych⁴ wynika, że duża część konsumentów na ogół pozostaje przy swoich dotychczasowych dostawcach usług płatniczych. Jedynie 16 % respondentów posiadających już jakiś produkt finansowy otworzyło nowy rachunek płatniczy w ciągu poprzednich pięciu lat. Co więcej, zaledwie 3 % respondentów zadeklarowało otwarcie rachunku płatniczego za granicą. Do czynników zniechęcających konsumentów do nabywania detalicznych produktów finansowych za granicą należą: niejasne informacje (21 %), brak jasności w kwestii praw przysługujących konsumentowi (18 %) lub zbyt skomplikowany proces (15 %). Bierność konsumentów sprawia, że dostawcy usług finansowych mają większe trudności w pozyskiwaniu nowych klientów, oraz może zmniejszyć atrakcyjność wchodzenia na nowe rynki, zwłaszcza w kontekście transgranicznym. To z kolei wpływa na wzrost cen i obniżenie jakości usług oferowanych konsumentom.

Wpływ środków UE mających zapewnić mocne i solidne ramy w celu czerpania pełnych korzyści płynących z rynku wewnętrznego usług finansowych jest ograniczony z uwagi na fakt, że duża część populacji UE w dalszym ciągu nie posiada rachunku płatniczego. Bank Światowy oszacował, że około 58 mln konsumentów UE nie posiada rachunku płatniczego⁵, z czego w przybliżeniu 25 mln osób chciałoby taki rachunek otworzyć. Ponadto, jak wynika z badań i konsultacji przeprowadzonych przez Komisję oraz skarg konsumentów, wielu obywateli doświadcza trudności w otwarciu rachunku płatniczego z uwagi na brak stałego miejsca zamieszkania w państwie członkowskim, w którym jest zlokalizowany dostawca usług płatniczych. Sytuacja ta dotyczy również dużej liczby konsumentów unijnych mieszkających w innym państwie członkowskim (12,3 mln osób w 2010 r.). Wszystkie te czynniki wywierają negatywny wpływ na możliwości otwierania przez konsumentów rachunków płatniczych, zwłaszcza za granicą. Jak stwierdzono w przyjętym niedawno pakiecie dotyczącym inwestycji społecznych, rachunki płatnicze są istotnym narzędziem umożliwiającym obywatelom uczestnictwo w życiu społecznym i gospodarczym⁶.

Ponadto fakt, że duża liczba konsumentów nie uczestniczy obecnie w rynku wewnętrznym usług finansowych, ma negatywne konsekwencje zarówno dla dostawców usług płatniczych, jak i dla konsumentów. Dostawcy usług mają mniejsze zachęty do oferowania swoich usług na terytorium Unii oraz do wchodzenia na nowe rynki, co ogranicza konkurencję, a w konsekwencji prowadzi do mniej korzystnych warunków dla konsumentów. Z kolei konsumenci nieposiadający rachunku płatniczego nie mogą czerpać korzyści z rynku wewnętrznego. Gospodarka odnotowuje stały wzrost liczby transakcji bezgotówkowych. Tendencja ta wywiera wpływ na przedsiębiorstwa i konsumentów. Wpływa ona również na

⁴ Eurobarometr.

⁵ Raport Banku Światowego.

⁶ Komunikat Komisji „Inwestycje społeczne na rzecz wzrostu i spójności”, COM(2013) 83 z 20 lutego 2013 r.

administracje publiczne, które zdają sobie sprawę z korzyści wynikających z transakcji bezgotówkowych⁷. Ponadto brak dostępu do rachunku płatniczego uniemożliwia konsumentom korzystanie w pełni z rynku wewnętrznego, utrudniając na przykład zakup towarów za granicą lub przez internet.

Ponieważ rachunki płatnicze są potencjalnie najpopularniejszym produktem związanym z usługami finansowymi spośród tych, które są nabywane za granicą, znalezienie odpowiednich rozwiązań problemów określonych powyżej ma decydujące znaczenie. Bierność może mieć poważne konsekwencje, m.in. zahamowanie rozwoju w pełni funkcjonującego rynku wewnętrznego, co istotnie wpłynie na dostawców usług płatniczych, konsumentów oraz szerzej pojętą gospodarkę. Ponadto kryzys finansowy ujawnił, jak istotne jest podejmowanie skutecznych działań w celu przywrócenia wysokiego poziomu zaufania konsumentów do instytucji finansowych.

W tym świetle oraz z myślą o zwiększeniu integracji unijnego rynku rachunków płatniczych niniejszy wniosek ma na celu poprawę przejrzystości i porównywalności informacji na temat opłat za prowadzenie rachunku płatniczego, ułatwienie przenoszenia rachunków płatniczych, wyeliminowanie dyskryminacji ze względu na miejsce pobytu w odniesieniu do rachunków płatniczych oraz zapewnienie na terytorium UE dostępu do podstawowego rachunku płatniczego. Przyczyni się to do ułatwienia wchodzenia na rynek i większych korzyści skali, a w związku z tym do nasilenia konkurencji w sektorach bankowym i płatności zarówno w poszczególnych państwach członkowskich, jak i ponad granicami. Podjęcie działań w celu uproszczenia porównywania usług i opłat oferowanych przez dostawców usług płatniczych oraz ułatwienia przenoszenia rachunków płatniczych wpłynie z kolei na poprawę cen i usług dla konsumentów. W niniejszym wniosku gwarantuje się również dostęp do podstawowych usług płatniczych wszystkim konsumentom w UE oraz wprowadza się zakaz dyskryminacji ze względu na miejsce pobytu wobec konsumentów, którzy zamierzają otworzyć rachunek płatniczy za granicą, co przyniesie korzyść zarówno dostawcom usług płatniczych, jak i konsumentom.

1.2. Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek

Przejrzystość i porównywalność opłat za prowadzenie rachunku płatniczego

W dyrektywie w sprawie usług płatniczych (2007/64/WE) ustanowiono określone wymogi w zakresie przejrzystości w odniesieniu do opłat pobieranych przez dostawców usług płatniczych, nie sformułowano jednak ram pozwalających określić sposób przedstawiania takich informacji ani żadnych przepisów dotyczących porównywalności opłat.

W 2010 r. Komisja Europejska zwróciła się do Komitetu Europejskiego Sektora Bankowego (EBIC), reprezentującego sektor bankowy na szczeblu UE, o opracowanie – w ramach

⁷ Na przykład w Irlandii jedynie 40 % płatności świadczeń społecznych dokonuje się za pomocą rachunku płatniczego, natomiast kolejne 52 % – za pośrednictwem poczty, zob. „Strategy for Financial Inclusion”, Grupa sterująca ds. włączenia społecznego pod względem finansowym, Departament Finansów Irlandii, czerwiec 2011 r., s. 14, <http://www.finance.gov.ie/documents/publications/reports/2011/Fininclusreport2011.pdf>. Oszacowano również, że „korzystanie z innych niż elektroniczne sposobów dokonywania płatności generuje dla gospodarki koszt w wysokości około 1 mld EUR rocznie” (badanie członków irlandzkiej organizacji ds. usług płatniczych (IPSO) z 2007 r., s. 18). Te same wnioski wyciągnięto w Niemczech, gdzie w sprawozdaniu na temat włączenia społecznego pod względem finansowym przygotowanym przez niemiecki parlament federalny (Bundestag) potwierdzono wysokie koszty administracyjne ponoszone w wyniku wypłacania świadczeń przez agencje rządowe za pomocą środków innych niż elektroniczne, zob. „Bericht der Bundesregierung zur Umsetzung der Empfehlungen des Zentralen Kreditausschusses zum Girokonto für jedermann”, Drucksache 17/8312, Bundestag, 27.12.2011, s. 7.

samoregulacji – ram zapewniających większą przejrzystość opłat za prowadzenie rachunku płatniczego. W maju 2011 r. Komitet Europejskiego Sektora Bankowego przedstawił Komisji Europejskiej swój wniosek, który okazał się niezadowolający. W szczególności w ramach przedmiotowej próby samoregulacji nie udało się ustalić jednolitej terminologii w rozsądnym terminie.

Przenoszenie rachunku płatniczego

W 2008 r. Komitet Europejskiego Sektora Bankowego przyjął wspólne zasady dotyczące przenoszenia rachunku bankowego do innego banku, w których zdefiniowano proces mający ułatwić przenoszenie rachunku płatniczego w obrębie państwa członkowskiego. Wdrażanie wspólnych zasad miało się zakończyć do końca 2009 r. W 2012 r. stopień realizacji tych wytycznych pozostawał jednak niesatysfakcjonujący.

Przede wszystkim nie wszyscy dostawcy usług płatniczych wdrożyli zasady ustanowione przez Komitet Europejskiego Sektora Bankowego oraz często są one stosowane wybiórczo i niejednolicie. Doprowadziło to do szeregu trudności dla konsumentów próbujących przenieść rachunek do innego banku. Wielu konsumentów napotykało problemy związane z nieprawidłowym kierowaniem ich zleceń płatniczych, co w niektórych przypadkach może nawet skutkować grzywną. Ponadto czas trwania procesu przeniesienia rachunku w niektórych państwach znacznie przekracza okres 15 dni wyznaczony we wspólnych zasadach. Co więcej, konsumenci często nie otrzymują jasnych informacji na temat dostępności mechanizmu przenoszenia rachunku i jego podstawowych właściwości.

Dostęp do podstawowego rachunku płatniczego

Dnia 18 lipca 2011 r. Komisja wydała zalecenie w sprawie dostępu do zwykłego rachunku płatniczego⁸. W zaleceniu zachęca się państwa członkowskie do podjęcia środków niezbędnych, aby zapewnić oferowanie konsumentom podstawowych rachunków płatniczych w ciągu 6 miesięcy po dacie jego opublikowania. W ramach działań następczych dnia 22 sierpnia 2012 r. służby Komisji wydały sprawozdanie pt. „Krajowe środki i praktyki w zakresie dostępu do podstawowych rachunków płatniczych”⁹ w celu dokonania oceny zakresu, w jakim państwa członkowskie stosują się do zalecenia, i stwierdziły, że najwyraźniej tylko kilka państw członkowskich przestrzega jego podstawowych zasad.

Przede wszystkim jak dotąd jedenaście państw członkowskich nie wdrożyło żadnego środka dotyczącego prawa do otwarcia rachunku, właściwości takiego rachunku i związanych z nim opłat. Wydaje się, że zaledwie kilka państw członkowskich jest bliskich osiągnięcia zgodności z zasadami określonymi w zaleceniu. W pozostałych państwach członkowskich istnieją pewne przepisy lub systemy bądź wkrótce mają one zostać wprowadzone, niemniej standardy tych rozwiązań i stopień ich wdrożenia są znacznie zróżnicowane. W niektórych państwach istniejące środki nie stanowią inicjatyw ustawodawczych, lecz ograniczają się do działań samoregulacyjnych, mających wpływ wyłącznie na te banki, które dobrowolnie zdecydowały się na przestrzeganie przedmiotowych zasad. Ich skuteczność jest zatem ograniczona, a stosowanie niespójne. W innych państwach członkowskich obowiązują jedynie przepisy ogólne dotyczące dostępu, natomiast w dalszym ciągu brakuje strukturyzowanych środków w tym zakresie.

⁸ 2011/442/UE: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32011H0442:PL:NOT>.

⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/finservices-retail/docs/inclusion/swd_2012_249_en.pdf

1.3. Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Niniejszy wniosek jest spójny z polityką i celami Unii. Przewidziane w nim środki będą wspierały rozwój rynku wewnętrznego i umożliwią wszystkim konsumentom we wszystkich państwach członkowskich czerpanie pełnych korzyści wynikających z rynku wewnętrznego. Niniejszy wniosek wzmacnia konkurencję między dostawcami usług płatniczych i ułatwia konsumentom uczestnictwo w jednolitym rynku, dzięki czemu zwiększy również liczbę transakcji w Unii i przyczyni się do osiągnięcia ogólnych celów w zakresie wzrostu gospodarczego.

Niniejszy wniosek stanowi uzupełnienie środków podjętych przez Komisję w ramach dyrektywy w sprawie usług płatniczych. W dyrektywie w sprawie usług płatniczych zapewnia się zharmonizowane przepisy dotyczące przejrzystości opłat w celu zmniejszenia kosztów systemów płatniczych dla dostawców usług płatniczych. Niniejszy wniosek odnosi się natomiast bezpośrednio do harmonizacji terminologii dotyczącej opłat i sposobu przedstawiania opłat oraz ustanawia się w nim normy jakości w zakresie narzędzi informacyjnych w celu ułatwienia porównywania rachunków płatniczych. Ponadto przewiduje się w nim procedurę pozwalającą na skuteczne przenoszenie rachunków płatniczych oraz zapewnia dostęp do podstawowych usług płatniczych.

Wniosek jest spójny z polityką Unii dotyczącą przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Przed otwarciem rachunku konsumenci w dalszym ciągu będą musieli spełnić wymogi dotyczące weryfikacji tożsamości zgodnie z przepisami trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy¹⁰. Nie będzie już jednak możliwa odmowa otwarcia rachunku płatniczego ze względu na obawy związane z praniem pieniędzy oparte wyłącznie na fakcie, że dany konsument nie jest rezydentem państwa członkowskiego, w którym chce otworzyć rachunek.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

2.1. Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

W dniu 20 marca 2012 r. służby Komisji rozpoczęły konsultacje społeczne. Celem konsultacji było zgromadzenie opinii zainteresowanych stron na temat przejrzystości opłat za prowadzenie rachunku płatniczego oraz kwestii związanych z przenoszeniem rachunku płatniczego i dostępem do podstawowych rachunków płatniczych, tak aby ocenić potrzebę działania na szczeblu Unii Europejskiej oraz określić, czy i jakie środki należy podjąć. Komisja Europejska otrzymała 124 odpowiedzi od zainteresowanych stron z 19 państw członkowskich oraz z jednego państwa członkowskiego EOG, jak również od instytucji przedstawicielskich na szczeblu unijnym i międzynarodowym.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób ich uwzględnienia

Jeżeli chodzi o przejrzystość opłat za prowadzenie rachunku płatniczego, większość respondentów we wszystkich kategoriach zainteresowanych stron zgłosiła występowanie problemów w sektorze bankowości detalicznej w odniesieniu do sposobu przedstawiania oraz porównywalności takich opłat. Konsumenci jednomyślnie poparli działanie na szczeblu UE

¹⁰ Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu.

mające na celu zapewnienie równych warunków działania we wspomnianych obszarach. Państwa członkowskie i przedstawiciele sektora wyrazili bardziej rozbieżne opinie na temat możliwych sposobów rozwiązania omawianych kwestii. Niektóre państwa członkowskie poparły działanie na szczeblu UE lub rozważyły taką możliwość, natomiast inne uznały, że dalsze działania należy podejmować najpierw na szczeblu krajowym. Większość zainteresowanych stron z sektora usług finansowych nie widziała konieczności ustanawiania prawodawstwa na szczeblu UE i wyraziła pogląd, że ewentualne działania na tym szczeblu powinny być elastyczne oraz powinny uwzględniać działania podejmowane na szczeblu krajowym.

Jeżeli chodzi o przenoszenie rachunku płatniczego, konsumenci i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego stwierdzili, że banki nie zawsze oferują usługi przeniesienia rachunku, a jeśli nawet świadczą takie usługi, nie są one w pełni zgodne z treścią wspólnych zasad. Z kolei przedstawiciele sektora usług finansowych uznali, że większość dostawców usług oferuje usługę przeniesienia rachunku zgodnie ze wspólnymi zasadami. Opinie organów publicznych zazwyczaj były wyśrodkowane. W odniesieniu do konieczności wprowadzenia obowiązku przestrzegania wspólnych zasad zdania były podzielone. Przedstawiciele kilku państw członkowskich oraz sektora usług finansowych stwierdzili, że wspólne zasady powinny pozostać dobrowolne. Respondenci z innych państw członkowskich byli bardziej otwarci na wprowadzenie obowiązku przestrzegania wspólnych zasad, ponieważ zagwarantowałoby to bardziej efektywne egzekwowanie przepisów. Konsumenci i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego zdecydowanie uznali, że wspólne zasady powinny być wiążące. Opinie zainteresowanych stron w kwestii tego, czy jakkolwiek inicjatywa powinna obejmować transgraniczne przenoszenie rachunków, również były podzielone. Konsumenci w większości opowiedzieli się za uwzględnieniem transgranicznego przenoszenia rachunków, natomiast większość respondentów z sektora była przeciwna temu wariantowi. Jeżeli chodzi o państwa członkowskie, kilku respondentów nie popierało wymiaru transgranicznego, inni natomiast byli zdania, że wariant ten sprzyjałby tworzeniu jednolitego rynku.

Jeżeli chodzi o dostęp do rachunku płatniczego, wyniki konsultacji były zróżnicowane. Z jednej strony przedstawiciele sektora usług finansowych oraz przedstawiciele niektórych państw członkowskich twierdzili, że nie istnieją żadne większe przeszkody uniemożliwiające konsumentom dostęp do podstawowego rachunku, ponieważ w sektorze usług finansowych przestrzega się krajowych przepisów dotyczących dostępu albo zalecenia UE. Twierdzili oni zatem, że nie należy podejmować żadnych działań w tym obszarze. Przedstawiciele sektora usług finansowych podkreślili ponadto, że ewentualne działania należy podjąć na szczeblu krajowym, aby uwzględnić różne otoczenia prawne i regulacyjne w całej UE. Z drugiej strony konsumenci, przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego oraz przedstawiciele niektórych innych państw członkowskich byli zdania, że obecna sytuacja jest niezadowolająca oraz że istnieją znaczne trudności w dostępie do usług świadczonych w ramach podstawowego rachunku płatniczego. W związku z tym zdecydowanie poparliby oni inicjatywę zapewniającą dostęp do takiego rachunku. Opowiedzieli się oni zatem za środkami prawodawczymi na szczeblu UE przy zachowaniu jednak pewnej elastyczności w celu uwzględnienia specyfiki krajowej.

W trakcie konsultacji przedstawiciele służb Komisji spotkali się również z przedstawicielami państw członkowskich, dostawców usług płatniczych i innych podmiotów należących do sektora oraz przedstawicielami konsumentów.

2.2. Ocena skutków

Zgodnie ze swoją polityką „lepszego stanowienia prawa” Komisja sporządziła ocenę skutków wariantów strategicznych. Warianty strategiczne dotyczyły zakresu nowych przepisów, poziomu standaryzacji, określenia i funkcjonowania środków w zakresie przejrzystości i porównywalności opłat, przenoszenia rachunku płatniczego, lepszego dostępu do podstawowych usług płatniczych oraz sposobu zapewnienia ich skutecznego stosowania w odniesieniu do konsumentów.

Ocenie skutków towarzyszyło szereg badań i sondaży. Obejmowały one: badanie Eurobarometru, badanie dotyczące „Określenia ilościowego skutków ekonomicznych działania na szczeblu UE mającego na celu poprawę przejrzystości i porównywalności opłat oraz przenoszenia osobistych bankowych rachunków bieżących na rynku wewnętrznym” („Quantification of economic impacts of EU action to improve fee transparency, comparability and mobility in the internal market for bank personal current accounts”), badanie na temat „Przejrzystości i porównywalności opłat bankowych oraz przenoszenia rachunków bankowych” („Bank fees transparency and comparability and bank mobility”) oraz badanie doświadczeń konsumentów związanych z przenoszeniem rachunku w odniesieniu do wspólnych zasad dotyczących przenoszenia rachunku bankowego do innego banku.

W ocenie skutków zidentyfikowano szereg problemów dotyczących przejrzystości i porównywalności opłat za prowadzenie rachunku płatniczego. Informacje na temat opłat dostarczane konsumentom są zbyt skomplikowane. Różnorodność modeli ustalania cen sprawia, że wybór właściwego produktu jest jeszcze bardziej skomplikowany. Prowadzi to do nierównego dostępu do informacji i ogranicza zdolność konsumentów do zrozumienia, co przedstawiają opłaty, utrudniając wybór konsumentom, a w konsekwencji – konkurencję. Ponadto można zaobserwować znaczne zróżnicowanie cen w odniesieniu do rachunków płatniczych, co podaje w wątpliwość stopień konkurencji cenowej na rynku. Różnice cen zwiększają również wrażenie, że rachunki płatnicze nie są oferowane po uczciwych cenach, co wpływa na osłabienie zaufania konsumentów do przedmiotowego sektora.

Na podstawie tych ustaleń oraz w wyniku analizy dostępnych wariantów Komisja stwierdziła, że zalecany zestaw środków polityki powinien obejmować: wprowadzenie standardowego wykazu opłat pobieranych za usługi oferowane w ramach rachunków płatniczych; środki mające na celu zapewnienie niezależności stron internetowych porównujących opłaty za usługi oferowane w ramach rachunków płatniczych na szczeblu państw członkowskich oraz nakazujące stworzenie takich stron internetowych, jeżeli jeszcze nie istnieją; a także nałożenie na dostawców usług płatniczych obowiązku dostarczania konsumentom co najmniej raz w roku informacji *ex post* na temat opłat uiszczanych przez nich w odniesieniu do rachunków płatniczych.

W ramach oceny skutków wykazano również, że mobilność rachunków płatniczych w UE jest w dalszym ciągu ograniczona. Jest to częściowo spowodowane niewystarczającymi i często niespójnymi informacjami na temat procesu przenoszenia rachunku oraz brakiem pomocy ze strony personelu dostawców usług płatniczych. Klienci często postrzegają przenoszenie rachunku jako kosztowne lub czasochłonne; często nie jest także jasne, jak długo potrwa ten proces oraz co się stanie z poleceniami zapłaty i kwotami zapisywanymi na dobro rachunku w „okresie przejściowym” (tj. okresie, kiedy nowy rachunek został otworzony, ale nie przeniesiono na niego wszystkich regularnych płatności). Ponadto terminy określone we wspólnych zasadach często nie są dotrzymywane.

W ocenie skutków podkreślono również, że nie istnieją żadne wspólne ramy ułatwiające transgraniczne przenoszenie rachunków lub porównywalność opłat za prowadzenie rachunku

płatniczego. Mimo że istnieje znaczny potencjalny popyt, konsumentów może zniechęcać złożoność tego procesu w praktyce. Na w pełni funkcjonującym rynku wewnętrznym porównywalne informacje na temat cen za prowadzenie rachunku płatniczego w całej UE poszerzyłyby wybór konsumentów oraz ułatwiłyby krajowe i transgraniczne przenoszenie rachunków.

W świetle powyższych problemów, jak również w wyniku dogłębnej oceny dostępnych wariantów, Komisja stwierdziła, że w celu poprawy funkcjonowania procesu przeniesienia rachunku konieczne jest podjęcie środków, które nadadzą wiążącą moc prawną postanowieniom wspólnych zasad dotyczących przenoszenia rachunku. Ponadto środki takie powinny rozszerzyć zakres wspólnych zasad na transgraniczne przenoszenie rachunków. Dzięki temu konsumenci będą otrzymywali jasne i zrozumiałe informacje od podmiotów prowadzących rachunki płatnicze, a w konsekwencji będą mogli zidentyfikować rachunek płatniczy najlepiej dopasowany do ich potrzeb. Co więcej, jeżeli na podstawie takich informacji konsumenci zdecydują się przenieść rachunek, będą mogli skorzystać z usługi przeniesienia rachunku.

Jeżeli chodzi o dostęp do rachunku, w ocenie skutków stwierdzono, że konieczne jest zapewnienie prawa dostępu do podstawowego rachunku płatniczego każdemu konsumentowi na terytorium Unii poprzez wiążące prawodawstwo europejskie. 58 mln konsumentów w UE nie posiada rachunku płatniczego. Do głównych czynników przyczyniających się do takiego stanu rzeczy należą: brak spójnych ram regulacyjnych w całej Unii, odmowa otworzenia rachunku ze względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania, wysokie koszty prowadzenia rachunku, a także brak edukacji finansowej i brak świadomości konsumentów oraz ich niewielkie zaufanie do systemu finansowego.

W ocenie skutków rozważono szereg wariantów strategicznych oraz ich podwariantów¹¹. Stwierdzono, że najodpowiedniejszym środkiem polityki mającym na celu rozwiązanie zidentyfikowanej kwestii jest nałożenie na państwa członkowskie zobowiązania prawnego do zapewnienia każdemu konsumentowi prawa dostępu do podstawowego rachunku płatniczego. Należy rozszerzyć właściwości podstawowego rachunku płatniczego w stosunku do właściwości określonych w zaleceniu, tak aby uwzględnić bankowość internetową i handel przez internet. Nowe środki poprawią dostępność podstawowych usług płatniczych oraz ich przystępność cenową. To z kolei powinno znacząco ograniczyć niekorzystne skutki obecnej sytuacji dla konsumentów, zwiększyć włączenie społeczne, w tym pod względem finansowym, oraz zaufanie konsumentów, zachęcić do mobilności transgranicznej, jak również promować pełne uczestnictwo jak największej liczby konsumentów w rynku wewnętrznym.

Ocenę skutków przedłożono najpierw Radzie ds. Ocen Skutków dnia 27 lipca 2012 r. Rada zwróciła się o ponowne złożenie oceny wraz z dodatkowymi informacjami na temat definicji problemu i aspektów pomocniczości oraz krytycznym przeglądem proporcjonalności i wartości dodanej dla UE przedstawionych wariantów obejmujących wiążące środki. Rada poprosiła również o lepsze przedstawienie wariantów oraz ich oczekiwanego wpływu, a także o bardziej spójne odniesienie się w całym sprawozdaniu do opinii różnych grup zainteresowanych stron. Ocenę skutków ponownie przedłożono dnia 29 października 2012 r. W dniu 28 listopada Rada stwierdziła, że nie może wydać pozytywnej opinii, i zaproponowała dalsze zmiany dotyczące głównie kwestii transgranicznego przenoszenia rachunków. W odpowiedzi służby Komisji dokonały dodatkowych zmian w tekście, obejmujących wzmocnienie wzajemnych powiązań między problematycznymi obszarami, wyjaśnienie

¹¹ Dokument roboczy służb Komisji (ocena skutków, pkt 7, s. 56).

transgranicznego wymiaru problemu oraz przedstawienie dalszych szczegółowych informacji na temat opinii zainteresowanych stron, a także dodatkowych informacji dotyczących kwestii transgranicznego przenoszenia rachunków.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

3.1. Podstawa prawna

Wniosek oparty jest na art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Jak wyjaśniono powyżej, celem niniejszego wniosku jest – poprzez ustanowienie ram na szczeblu UE w obszarach objętych niniejszym wnioskiem – usunięcie pozostałych barier w swobodnym przepływie usług płatniczych oraz, w ujęciu bardziej ogólnym, w swobodnym przepływie towarów, osób, usług i kapitału, do czego niezbędny jest w pełni zintegrowany i rozwinięty jednolity rynek usług płatniczych. Wniosek zapobiega również dalszemu rozdrobnieniu jednolitego rynku, które mogłoby nastąpić, gdyby państwa członkowskie podjęły rozbieżne i niespójne działania regulacyjne w tym obszarze.

3.2. Zasada pomocniczości

Zgodnie z zasadą pomocniczości działanie na szczeblu UE można podjąć tylko wtedy, gdy cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte przez państwa członkowskie działające indywidualnie. Interwencja na szczeblu UE jest niezbędna, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego i uniknąć zakłóceń konkurencji w obszarze bankowości detalicznej.

Różne ramy regulacyjne lub ich brak utrudniają wejście na rynki zagraniczne. Inicjatywa na szczeblu UE pozwoli lepiej uwzględnić czynniki, które uniemożliwiają prowadzenie działalności gospodarczej lub zwiększają koszty prowadzenia takiej działalności w innym państwie członkowskim w porównaniu z kosztami ponoszonymi przez krajowych dostawców usług. Instytucje kredytowe zainteresowane prowadzeniem działalności za granicą muszą nie tylko spełnić odmienne wymagania, lecz także nie mogą w pełni czerpać korzyści skali przy opracowywaniu procedur oraz prowadzeniu operacji w takich obszarach jak dział realizacji zleceń.

Ogólnie mniejsza mobilność klientów w zakresie rachunków płatniczych, a w szczególności nieskuteczne mechanizmy przenoszenia rachunku tworzą przeszkody w pozyskiwaniu nowych klientów przez nowe podmioty na rynku. Wynikiem indywidualnego działania (lub bierności) państw członkowskich będą prawdopodobnie różne zbiory przepisów, co doprowadzi do osłabienia konkurencji na rynkach i nierównych poziomów ochrony konsumentów w UE. Wspólne kryteria ustanowione na szczeblu UE w odniesieniu do funkcjonowania sektora bankowości detalicznej zapewnią jednak konsumentom niezbędne informacje wymagane w celu podejmowania świadomych wyborów. To z kolei przyczyni się do wzmocnienia konkurencji i efektywnej alokacji zasobów w ramach detalicznego rynku finansowego w UE z korzyścią dla przedsiębiorstw i konsumentów.

Ponadto równe warunki działania w UE pozwolą konsumentom uczestniczyć w handlu elektronicznym oraz rynku cyfrowym, a tym samym korzystać z bardziej atrakcyjnych produktów i usług oferowanych w innych państwach członkowskich. Jeżeli chodzi o przejrzystość opłat bankowych oraz przenoszenie rachunków, sprawdzono w praktyce inicjatywy oparte na samoregulacji, okazały się one jednak niezadowolające i nieskuteczne. Ponadto stopień wdrożenia zalecenia z 2011 r. w sprawie dostępu do zwykłego rachunku płatniczego okazał się niewystarczający. Dlatego też przepisy dotyczące dostępu do rachunku nadal mają charakter fragmentaryczny w całej Unii i prawdopodobnie nie zmieni się to w najbliższej przyszłości, zwłaszcza biorąc pod uwagę zawirowania na światowych rynkach finansowych oraz zamykanie się rynków krajowych.

3.3. Zasada proporcjonalności

Działania wynikające z interwencji na szczeblu UE ograniczają się do działań niezbędnych do osiągnięcia wymienionych celów. Elementy pakietu działań uzupełniają się i zapewniają odpowiednią równowagę między skutecznością w zapewnianiu w pełni funkcjonującego rynku wewnętrznego detalicznych usług finansowych a wysokim poziomem ochrony konsumentów oraz należytym uwzględnieniem wydajności.

W odniesieniu do przejrzystości i porównywalności opłat za prowadzenie rachunku płatniczego we wniosku przyjęto elastyczne podejście, zatwierdzając na przykład ujednoliconą terminologię na szczeblu krajowym oraz wprowadzając standaryzację terminologii na szczeblu UE tylko tam, gdzie jest to możliwe. Jeżeli chodzi o przenoszenie rachunku, dwukrotnie wydłużono dopuszczalny czas na przeniesienie rachunku płatniczego za granicę (przepis ten zostanie poddany przeglądowi po 5 latach). Jeżeli chodzi o dostęp do rachunku, chociaż w ramach niniejszej inicjatywy ustanawia się prawo dostępu do podstawowego rachunku bankowego, państwom członkowskim pozostawia się stosunkowo dużą elastyczność w zakresie wyboru sposobu wdrożenia tego prawa.

Jeżeli chodzi o dyskryminację ze względu na miejsce pobytu, wniosek zawiera przepis ogólny oparty na podejściu przyjętym w art. 20 dyrektywy 2006/123 w odniesieniu do usług niefinansowych. Bardziej szczegółowy obowiązek ustanawia się jedynie w odniesieniu do podstawowych rachunków płatniczych.

Wyłącznie wiążące prawodawstwo zapewni równe warunki działania w całej UE, co zminimalizuje koszty i maksymalnie rozszerzy zakres korzyści skali dla podmiotów prowadzących rachunki zainteresowanych prowadzeniem działalności za granicą. Mimo że przyjęcie wiążącego prawodawstwa wiąże się dla zainteresowanych stron z obciążeniem pod względem czasu i kosztów wynikającym z wdrożenia tego prawodawstwa, w przypadku prawidłowego zastosowania obciążenie to będzie podobne do obciążenia wynikającego z zalecenia lub samoregulacji.

3.4. Wybór instrumentów

Proponowany instrument: dyrektywa.

Próby rozwiązania kwestii porównywalności opłat za prowadzenie rachunku płatniczego i przenoszenia rachunku za pomocą środków samoregulacyjnych były w dużej mierze nieskuteczne. Stopień wdrożenia wspólnych zasad w odniesieniu do przenoszenia rachunku płatniczego w państwach członkowskich okazał się w większości niezadowolający. Może to w dużym stopniu wynikać z braku środków monitorowania i egzekwowania w ramach podejścia samoregulacyjnego. Wysiłki podejmowane w celu opracowania, we współpracy z sektorem, inicjatywy samoregulacyjnej mającej zwiększyć porównywalność opłat za prowadzenie rachunku płatniczego również nie przyniosły pozytywnego rezultatu. Samoregulacja nie byłaby zatem skutecznym rozwiązaniem.

Stopień przestrzegania zalecenia Komisji w sprawie dostępu do zwykłego rachunku płatniczego był również w dużej mierze niewystarczający. Tylko trzy państwa członkowskie zasadniczo zastosowały się do zalecenia, a ponad połowa państw członkowskich w ogóle nie wprowadziła żadnych ram w celu promowania prawa dostępu. Podobnie jak w przypadku porównywalności i przejrzystości opłat oraz przenoszenia rachunku środki o charakterze niewiążącym okazał się nieskuteczny.

Wprowadzenie wiążącego środka jest najskuteczniejszym i najbardziej wydajnym sposobem osiągnięcia wyznaczonych celów. Jedynie wiążący akt prawny może zagwarantować, że warianty strategiczne zostaną wprowadzone we wszystkich 27 państwach członkowskich oraz że przepisy te będą możliwe do wyegzekwowania. Dyrektywa umożliwi uwzględnienie

specyfikacji poszczególnych państw jeśli chodzi o rynki rachunków płatniczych. Pomoże to zapewnić równe warunki działania dla konsumentów i przedsiębiorstw w całej Unii.

4. WPLYW NA BUDŻET

Niniejszy wniosek nie ma żadnego wpływu na budżet UE ani agencji UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

5.1. Klauzula przeglądu/rewizji/wygaśnięcia

Niniejszy wniosek zawiera klauzulę przeglądu.

5.2. Europejski Obszar Gospodarczy

Akt prawny, którego dotyczy wniosek, ma znaczenie dla rynku wewnętrznego i w związku z tym jego zakres powinien zostać rozszerzony na Europejski Obszar Gospodarczy.

5.3. Szczegółowe wyjaśnienie wniosku

Poniższe krótkie streszczenie ma ułatwić proces decyzyjny poprzez opis najważniejszych przepisów dyrektywy.

W art. 1 (Przedmiot i zakres) określa się zakres stosowania dyrektywy.

Artykuł 2 (Definicje) zawiera definicje terminów stosowanych w dyrektywie.

W art. 3 (Wykaz najbardziej reprezentatywnych usług płatniczych podlegających opłacie na szczeblu krajowym oraz ujednolicona terminologia) nakłada się na państwa członkowskie wymóg ustanowienia wykazu najbardziej reprezentatywnych usług płatniczych podlegających opłacie na szczeblu krajowym oraz ujednoliconej terminologii w odniesieniu do tych usług.

W art. 4 (Dokument zawierający informacje na temat opłat i słowniczek pojęć) wymaga się od państw członkowskich nałożenia na dostawców usług płatniczych obowiązku dostarczenia konsumentom wykazu najbardziej reprezentatywnych usług płatniczych podlegających opłacie na szczeblu krajowym, określonego w art. 3, oraz odpowiadających im opłat. Informacje te należy przedstawić w standardowym formacie. W przepisie tym wymaga się również od państw członkowskich nałożenia na dostawców usług płatniczych obowiązku udostępnienia słowniczka pojęć obejmującego co najmniej usługi znajdujące się w wykazie.

W art. 5 (Zestawienie opłat) wymaga się od państw członkowskich nałożenia na dostawców usług płatniczych obowiązku dostarczania klientowi co najmniej raz w roku informacji na temat wszystkich poniesionych opłat. Informacje te należy przedstawić w standardowym formacie.

W art. 6 (Informacje umowne i handlowe) wymaga się od dostawców usług płatniczych stosowania, w stosownych przypadkach, ujednoliconej terminologii, określonej w art. 3, w informacjach umownych i handlowych.

W art. 7 (Porównywarki internetowe) nakłada się na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia konsumentom dostępu do co najmniej jednej strony internetowej porównującej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego. Państwa członkowskie ustanawiają system akredytacji podmiotów prywatnych.

W art. 8 (Rachunki płatnicze oferowane w pakiecie) wymaga się od państw członkowskich nałożenia na dostawców usług płatniczych, oferujących rachunek płatniczy wraz z inną usługą finansową lub innym produktem finansowym jako częścią pakietu, obowiązku dostarczania klientowi niezbędnych informacji na temat poszczególnych elementów.

W art. 9 (Świadczenie usługi przeniesienia rachunku) wymaga się od państw członkowskich nałożenia na dostawców usług płatniczych ogólnego obowiązku udostępnienia usługi przeniesienia rachunku każdemu klientowi posiadającemu rachunek u dostawcy usług płatniczych zlokalizowanego w Unii.

W art. 10 (Usługa przeniesienia rachunku) ustanawia się szczegółowe zadania i obowiązki otrzymującego i przekazującego dostawcy usług płatniczych w kontekście usługi przeniesienia rachunku.

W art. 11 (Opłaty związane z usługą przeniesienia rachunku) ustanawia się przepisy gwarantujące, że ewentualne opłaty związane z usługami przeniesienia rachunku są właściwe i zgodne z poniesionymi kosztami.

W art. 12 (Strata finansowa dla konsumentów) nakłada się na dostawców usług płatniczych obowiązek zwrotu opłat poniesionych przez konsumentów z powodu błędu dostawców lub opóźnienia w trakcie świadczenia usługi przeniesienia rachunku. Artykuł ten ma również chronić konsumentów przed stratą finansową spowodowaną niewłaściwym kierowaniem poleceń przelewu lub poleceń zapłaty przez osoby trzecie.

W art. 13 (Informacje na temat usługi przeniesienia rachunku) nakłada się na dostawców usług płatniczych obowiązek udostępniania konsumentom informacji na temat usługi przeniesienia rachunku.

W art. 14 (Niedyskryminacja) wymaga się do państw członkowskich dopilnowania, aby konsumenci nie byli dyskryminowani ze względu na przynależność państwową lub miejsce pobytu przy składaniu wniosku o otwarcie rachunku płatniczego lub podczas korzystania z rachunku płatniczego.

W art. 15 (Prawo dostępu do podstawowego rachunku płatniczego) ustanawia się prawo dostępu do podstawowego rachunku płatniczego dla konsumentów w każdym państwie członkowskim. Nakłada się w nim również na państwa członkowskie obowiązek wyznaczenia co najmniej jednego dostawcy usług płatniczych oferującego podstawowy rachunek płatniczy.

W art. 16 (Charakterystyka podstawowego rachunku płatniczego) określa się wykaz usług płatniczych, jakie powinien obejmować podstawowy rachunek płatniczy.

W art. 17 (Opłaty) wymaga się od państw członkowskich dopilnowania, aby usługi wskazane w art. 16 były oferowane przez dostawców usług płatniczych nieodpłatnie lub za adekwatną opłatą.

W art. 18 (Umowy ramowe i ich rozwiązanie) przypomina się, że do podstawowych rachunków płatniczych ma zastosowanie dyrektywa 2007/64/WE. Określa się w nim jednak ograniczony wykaz przyczyn, które mogą uzasadniać rozwiązanie umowy ramowej dotyczącej podstawowego rachunku płatniczego przez dostawcę usług płatniczych.

W art. 19 (Ogólne informacje na temat podstawowych rachunków płatniczych) wymaga się od państw członkowskich, aby zapewniły wprowadzenie środków służących zwiększeniu wiedzy na temat podstawowych rachunków płatniczych.

W art. 20 (Właściwe organy) reguluje się procedury wyznaczania krajowych organów odpowiedzialnych za stosowanie przepisów dyrektywy.

W art. 21 (Alternatywne metody rozwiązywania sporów) wymaga się od państw członkowskich ustanowienia szczegółowych wymogów w zakresie rozstrzygania sporów między konsumentami a dostawcami usług płatniczych.

W art. 22 (Środki i sankcje administracyjne) wymaga się od państw członkowskich ustanowienia przepisów dotyczących sankcji w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych w celu wdrożenia przedmiotowej dyrektywy.

W art. 23 (Akty delegowane) i art. 24 (Wykonywanie przekazanych uprawnień) upoważnia się Komisję do przyjęcia aktów delegowanych oraz określa się sposób wykonywania tego uprawnienia.

W art. 25 (Akty wykonawcze) upoważnia się Komisję do przyjęcia aktów wykonawczych oraz określa się sposób wykonywania tego uprawnienia.

W art. 26 (Ocena) i art. 27 (Klauzula przeglądu) określa się mechanizmy oceny skutecznego stosowania przepisów dyrektywy oraz, w razie potrzeby, zaproponowania jej zmiany.

W art. 28 (Transpozycja) nakłada się na państwa członkowskie obowiązek przyjęcia środków prawnych koniecznych do wdrożenia przedmiotowej dyrektywy.

W art. 29 (Wejście w życie) określa się termin, w którym dyrektywa wchodzi w życie.

W art. 30 (Adresaci) określa się, że przedmiotowa dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie porównywalności opłat za prowadzenie rachunku płatniczego,
przenoszenia rachunku płatniczego
oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹²,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹³,
po konsultacji z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych¹⁴,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 26 ust. 2 TFUE rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, w którym zapewniony jest swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału. Rozdrobnienie rynku wewnętrznego jest szkodliwe dla konkurencyjności, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Unii. Do utworzenia rynku wewnętrznego niezbędne jest wyeliminowanie bezpośrednich i pośrednich przeszkód w jego prawidłowym funkcjonowaniu. Działania podejmowane na szczeblu UE w odniesieniu do rynku wewnętrznego w sektorze detalicznych usług finansowych przyczyniły się już w znacznym stopniu do rozwoju działalności transgranicznej dostawców usług płatniczych, zwiększając wybór dostępny konsumentom oraz poprawiając jakość i przejrzystość ofert.
- (2) W tym względzie w dyrektywie 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniającej dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylającej dyrektywę 97/5/WE („dyrektywa w sprawie usług płatniczych”) ustanowiono podstawowe wymogi przejrzystości w odniesieniu do opłat pobieranych przez dostawców usług płatniczych za usługi oferowane w ramach rachunków płatniczych. Ustanowienie tych wymogów znacznie ułatwiło prowadzenie działalności dostawcom usług płatniczych dzięki stworzeniu jednolitych zasad w zakresie

¹² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

¹³ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

¹⁴ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

świadczenia usług płatniczych i udzielanych informacji oraz zmniejszeniu obciążeń administracyjnych, przynosząc jednocześnie oszczędności dostawcom usług płatniczych.

- (3) Wciąż można jednak podjąć dodatkowe działania, aby ulepszyć i rozwinąć jednolity rynek bankowości detalicznej. W szczególności brak przejrzystości i porównywalności opłat, jak również trudności z przenoszeniem rachunków płatniczych w dalszym ciągu uniemożliwiają powstanie w pełni zintegrowanego rynku.
- (4) Obecne warunki na jednolitym rynku mogą zniechęcać dostawców usług płatniczych do korzystania ze swobody przedsiębiorczości lub swobody świadczenia usług na terytorium Unii ze względu na trudności w pozyskiwaniu klientów przy wchodzeniu na nowy rynek. Wchodzenie na nowe rynki często wiąże się z dużymi inwestycjami. Inwestycje takie są uzasadnione jedynie wówczas, gdy dostawca przewiduje wystarczające szanse biznesowe i odpowiedni popyt ze strony konsumentów. Niski poziom mobilności konsumentów w przypadku detalicznych usług finansowych jest w dużej mierze spowodowany brakiem przejrzystości i porównywalności opłat i oferowanych usług, a także trudnościami związanymi z przenoszeniem rachunków płatniczych. Czynniki te ograniczają również popyt. Dotyczy to w szczególności sytuacji transgranicznych.
- (5) Co więcej, rozdrobnienie istniejących krajowych ram regulacyjnych może tworzyć znaczne bariery uniemożliwiające osiągnięcie jednolitego rynku w obszarze rachunków płatniczych. Istniejące przepisy krajowe dotyczące rachunków płatniczych, a zwłaszcza porównywalności opłat oraz przenoszenia rachunku płatniczego, są zróżnicowane. Jeżeli chodzi o przenoszenie rachunku, brak jednolitych wiążących środków na szczeblu UE doprowadził do istnienia rozbieżnych praktyk i środków na szczeblu krajowym. Różnice te są jeszcze bardziej widoczne w obszarze porównywalności opłat, gdzie na szczeblu UE nie istnieją żadne środki, nawet o charakterze samoregulacyjnym. Z uwagi na fakt, iż banki na ogół dostosowują swoje praktyki do rynków krajowych, ewentualne dalsze pogłębienie tych różnic w przyszłości doprowadzi do zwiększenia kosztów działalności transgranicznej w porównaniu z kosztami ponoszonymi przez dostawców krajowych, a tym samym sprawi, że prowadzenie działalności transgranicznej będzie mniej atrakcyjne. Przeszkody, jakie napotykają konsumenci otwierający rachunek płatniczy za granicą, utrudniają prowadzenie działalności transgranicznej na rynku wewnętrznym. Istniejące restrykcyjne kryteria kwalifikowalności mogą uniemożliwiać obywatelom europejskim swobodne przemieszczanie się na terytorium Unii. Zapewnienie wszystkim konsumentom dostępu do rachunku płatniczego pozwoli im na udział w rynku wewnętrznym oraz umożliwi czerpanie korzyści z jednolitego rynku.
- (6) Ponadto ponieważ niektórzy potencjalni konsumenci nie otwierają rachunków ze względu na odmowę dostawcy usług albo brak odpowiednich produktów w ofercie, potencjalny popyt na usługi świadczone w ramach rachunków płatniczych w UE nie jest obecnie w pełni wykorzystywany. Większe uczestnictwo konsumentów w rynku wewnętrznym stanowiłoby dodatkową zachętę dla dostawców usług płatniczych do wchodzenia na nowe rynki. Co więcej, stworzenie warunków, które zapewniłyby wszystkim konsumentom dostęp do rachunku płatniczego, jest konieczne, aby zwiększyć ich udział w rynku wewnętrznym i umożliwić im czerpanie z korzyści wynikających z jednolitego rynku.
- (7) Kwestie przejrzystości i porównywalności opłat podjęto w ramach inicjatywy samoregulacyjnej zainicjowanej przez sektor bankowy. Nie osiągnięto jednak

ostatecznego porozumienia odnośnie do odpowiednich wytycznych. Jeżeli chodzi o przenoszenie rachunku, wspólne zasady ustanowione w 2008 r. przez Komitet Europejskiego Sektora Bankowego zawierają wzorcowy mechanizm przenoszenia rachunku bankowego między dostawcami usług płatniczych, którzy są zlokalizowani w tym samym państwie członkowskim. Z uwagi jednak na niewiążący charakter zasady te stosowano na terytorium UE w sposób niespójny, w związku z czym nie przyniosły one oczekiwanych wyników. Ponadto wspólne zasady dotyczą jedynie przenoszenia rachunku bankowego na poziomie krajowym, natomiast nie dotyczą przenoszenia transgranicznego. Jeżeli chodzi o dostęp do podstawowego rachunku płatniczego, w zaleceniu 2011/442/UE z dnia 18 lipca 2011 r. Komisja zachęciła państwa członkowskie do podjęcia środków niezbędnych, aby zapewnić jego stosowanie najpóźniej sześć miesięcy po dacie publikacji tego zalecenia. Do tej pory zaledwie kilka państw członkowskich stosuje się do głównych zasad określonych w zaleceniu.

- (8) Zasadnicze znaczenie ma zatem stworzenie jednolitego zbioru przepisów w celu rozwiązania problemu niskiej mobilności konsumentów oraz w szczególności w celu ułatwienia porównywania usług i opłat w zakresie rachunków płatniczych, zachęcenia do przenoszenia rachunków płatniczych, jak również uniknięcia sytuacji, w których konsumenci, którzy zamierzają otworzyć rachunek płatniczy za granicą, są dyskryminowani ze względu na miejsce pobytu. Ponadto konieczne jest przyjęcie odpowiednich środków w celu zwiększenia uczestnictwa konsumentów w rynku usług rachunków płatniczych. Środki te będą stanowiły zachętę dla dostawców usług płatniczych do wchodzenia na rynek wewnętrzny oraz zapewnią równe warunki działania, wzmacniając tym samym konkurencję i wydajną alokację zasobów na detalicznym rynku finansowym UE z korzyścią dla przedsiębiorstw i konsumentów. Dzięki przejrzystym informacjom na temat opłat i możliwości przenoszenia rachunku w połączeniu z prawem dostępu do usług świadczonych w ramach podstawowego rachunku płatniczego obywatele UE będą mogli ponadto łatwiej przemieszczać się i dokonywać zakupów na terytorium Unii, a tym samym czerpać korzyści z w pełni funkcjonującego rynku wewnętrznego w obszarze detalicznych usług finansowych i przyczyniać się do jego dalszego rozwoju.
- (9) Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do rachunków płatniczych posiadanych przez konsumentów. W rezultacie zakres dyrektywy nie obejmuje rachunków posiadanych przez przedsiębiorstwa, nawet małe przedsiębiorstwa lub mikroprzedsiębiorstwa, chyba że są to rachunki osobiste. Ponadto niniejsza dyrektywa nie obejmuje rachunków oszczędnościowych, które mogą mieć bardziej ograniczone funkcje płatnicze.
- (10) Definicje zawarte w dyrektywie są dostosowane do definicji zawartych w innych przepisach Unii, w szczególności w dyrektywie 2007/64/WE i rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiającym wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 924/2009¹⁵.
- (11) Kluczowe jest, aby opłaty były zrozumiałe dla konsumentów, tak aby mogli oni porównać oferty różnych dostawców usług płatniczych i świadomie wybrać ten rachunek, który najbardziej odpowiada ich potrzebom. Porównanie opłat jest niemożliwe w przypadku, gdy dostawcy usług płatniczych stosują różną terminologię

¹⁵ Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 22.

w odniesieniu do tych samych usług płatniczych i udzielają informacji w różnych formatach. Ujednolicona terminologia w połączeniu z ukierunkowanymi informacjami na temat opłat za świadczenie najbardziej reprezentatywnych usług płatniczych przedstawionymi w jednolitym formacie mogą pomóc konsumentom w zrozumieniu i porównaniu opłat.

- (12) Konsumentom najbardziej pomocne byłyby informacje, które są zwięzłe i umożliwiają porównanie różnych dostawców usług płatniczych. Narzędzia udostępniane konsumentom w celu porównania ofert rachunków płatniczych nie przyniosą pozytywnego skutku, jeżeli nakład czasu przeznaczony na przeanalizowanie długich wykazów opłat dla różnych ofert będzie przewyższał korzyści związane z wyborem oferty, która jest najkorzystniejsza ekonomicznie. W związku z powyższym terminologię dotyczącą opłat należy ujednolicić jedynie w odniesieniu do najbardziej reprezentatywnych terminów i definicji w obrębie państw członkowskich w celu uniknięcia ryzyka nadmiaru informacji.
- (13) Terminologię dotyczącą opłat powinny ustalać właściwe organy krajowe, co pozwoli na uwzględnienie specyfiki rynków lokalnych. Aby usługi można było uznać za reprezentatywne, powinny one podlegać opłacie u co najmniej jednego dostawcy usług płatniczych w państwach członkowskich. Ponadto w miarę możliwości terminologię dotyczącą opłat należy ujednolicić na szczeblu UE, umożliwiając tym samym dokonywanie porównań w całej Unii. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) powinien opracować wytyczne, aby pomóc państwom członkowskim w ustalaniu najbardziej reprezentatywnych usług płatniczych podlegających opłacie na szczeblu krajowym.
- (14) Po sporządzeniu przez właściwe organy krajowe tymczasowego wykazu najbardziej reprezentatywnych usług podlegających opłacie na szczeblu krajowym wraz z terminami i definicjami Komisja powinna dokonać ich przeglądu w celu wskazania, za pomocą aktów delegowanych, tych usług, które są wspólne dla większości państw członkowskich, i zaproponowania ujednoliconych terminów i definicji w zakresie tych usług na szczeblu UE.
- (15) Aby ułatwić konsumentom porównywanie opłat za prowadzenie rachunku płatniczego na całym obszarze jednolitego rynku, dostawcy usług płatniczych powinni przedstawić konsumentom wykaz opłat pobieranych za usługi wymienione w ujednoliconej terminologii. Przyczyniłoby się to również do ustanowienia równych warunków działania dla instytucji kredytowych konkurujących na rynku rachunków płatniczych. Dokument zawierający informacje na temat opłat powinien obejmować wyłącznie informacje na temat najbardziej reprezentatywnych usług płatniczych w każdym państwie członkowskim z zastosowaniem, w stosownych przypadkach, terminów i definicji ustanowionych na szczeblu UE. Aby pomóc konsumentom zrozumieć opłaty należne za prowadzenie rachunku płatniczego, należy im udostępnić słowniczek pojęć zawierający wyjaśnienie przynajmniej tych opłat i usług, które znajdują się w wykazie. Słowniczek pojęć powinien służyć jako użyteczne narzędzie pozwalające lepiej zrozumieć znaczenie opłat i przyczyniające się do wzmocnienia pozycji konsumentów w zakresie dokonywania wyboru z szerszej oferty rachunków płatniczych. Dostawcy usług płatniczych powinni być również zobowiązani do informowania konsumentów, co najmniej raz w roku, o wszystkich opłatach, którymi obciążony został ich rachunek. Informacje *ex post* należy zawrzeć w specjalnym zestawieniu. Zestawienie to powinno zapewniać dokładny przegląd poniesionych opłat, tak aby umożliwić konsumentowi zrozumienie, do czego odnoszą się wydatki poniesione na opłaty, oraz ocenę, czy należy zmienić własne zachowania konsumpcyjne, czy też zmienić dostawcę usług.

Korzyść tę dodatkowo zwiększyłyby informacje *ex post* na temat opłat dotyczące tych samych usług, których dotyczą informacje *ex ante*.

- (16) W celu zaspokojenia potrzeb konsumentów konieczne jest zapewnienie dokładnych, jasnych i porównywalnych informacji na temat opłat za prowadzenie rachunków płatniczych. W niniejszej dyrektywie należy zatem ustanowić wspólne wymogi dotyczące przedstawiania informacji w dokumencie zawierającym informacje na temat opłat oraz w zestawieniu opłat w celu dopilnowania, aby były one zrozumiałe i porównywalne dla konsumentów. Wszystkie dokumenty zawierające informacje na temat opłat oraz zestawienia opłat w każdym państwie członkowskim powinny być ujednolicone pod względem formatu, kolejności przedstawiania pozycji i oraz ich określeń, co pozwoli konsumentom na porównanie dwóch dokumentów, zwiększając tym samym zrozumienie i przydatność tych informacji. Dokument zawierający informacje na temat opłat i zestawienie opłat powinny być łatwe do odróżnienia od innych komunikatów. Dokumenty te powinny być opatrzone wspólnym symbolem.
- (17) Aby zapewnić jednolite stosowanie określonej na szczeblu UE terminologii w całej Unii, państwa członkowskie powinny nałożyć na dostawców usług płatniczych obowiązek stosowania terminologii określonej na szczeblu UE oraz pozostałej ujednoliconej terminologii krajowej określonej w tymczasowym wykazie przy komunikowaniu się z konsumentami, w tym w dokumencie zawierającym informacje na temat opłat i w zestawieniu opłat. Z wyjątkiem dokumentu zawierającego informacje na temat opłat i zestawienia opłat dostawcy usług płatniczych mogą wykorzystywać własne oznaczenia handlowe w celu oznaczenia usług.
- (18) Porównywarki internetowe stanowią dla konsumentów skuteczny środek umożliwiający ocenę zalet różnych ofert rachunków płatniczych w jednym miejscu. Tego rodzaju strony internetowe mogą zapewniać właściwą równowagę między zapotrzebowaniem na jasne i zwięzłe, a zarazem kompletne i wyczerpujące informacje, ponieważ umożliwiają użytkownikom dostęp do bardziej szczegółowych informacji na temat interesujących ich zagadnień. Strony te mogą również zmniejszyć koszty wyszukiwania, gdyż konsumenci nie będą musieli oddzielnie gromadzić informacji od poszczególnych dostawców usług płatniczych.
- (19) Aby uzyskać obiektywne informacje na temat opłat bankowych, konsumenci powinni mieć dostęp do porównywarek internetowych, które są prowadzone niezależnie od dostawców usług płatniczych. W związku z tym państwa członkowskie powinny zapewnić konsumentom dostęp do co najmniej jednej takiej strony internetowej na swoim terytorium. Takie porównywarki internetowe mogą prowadzić właściwe organy, inne organy publiczne lub akredytowane podmioty prywatne. Państwa członkowskie powinny ustanowić system dobrowolnej akredytacji umożliwiający prywatnym podmiotom prowadzącym porównywarki internetowe ubieganie się o akredytację zgodnie z określonymi kryteriami jakości. Jeżeli żadna porównywarka internetowa prowadzona przez podmiot prywatny nie uzyska akredytacji, należy stworzyć porównywarkę prowadzoną przez właściwe organy lub inne organy publiczne. Również takie strony internetowe powinny spełniać kryteria jakości.
- (20) Dla dostawców usług płatniczych powszechną praktyką jest oferowanie rachunku płatniczego w pakiecie z innymi produktami lub usługami finansowymi. Praktyka ta może służyć dostawcom usług płatniczych jako sposób dywersyfikacji oferty i konkurencji z innymi dostawcami, a ostatecznie może przynosić korzyści konsumentom. Z przeprowadzonego przez Komisję w 2009 r. badania dotyczącego praktyk sprzedaży wiązanej w sektorze finansowym, a także z odnośnych konsultacji i

skarg konsumentów wynika jednak, że dostawcy usług płatniczych mogą oferować rachunki bankowe w pakiecie z produktami, którymi konsumenci nie byli zainteresowani i które nie są niezbędne do prowadzenia rachunków płatniczych, jak np. ubezpieczenie mieszkania. Ponadto zaobserwowano, że praktyki te mogą zmniejszać przejrzystość i porównywalność cen, ograniczać warianty zakupu dostępne konsumentom i negatywnie wpływać na ich mobilność. Dlatego też państwa członkowskie powinny dopilnować, aby konsumenci byli informowani oddzielnie o opłatach pobieranych za prowadzenie rachunku płatniczego i o opłatach za wszystkie inne usługi finansowe zawarte w pakiecie, w przypadku gdy dostawcy usług płatniczych oferują rachunki płatnicze w formie pakietu. Obowiązki te nie powinny mieć zastosowania do usług, które są w sposób naturalny powiązane z korzystaniem z rachunku płatniczego, takich jak wypłaty, przekazy pieniężne czy karty płatnicze. W rezultacie usługi te należy wyłączyć z zakresu tego przepisu.

- (21) Konsumenci rozważają możliwość przeniesienia rachunku jedynie wówczas, gdy proces ten nie wiąże się z nadmiernymi obciążeniami administracyjnymi i finansowymi. Procedura przeniesienia rachunku płatniczego do innego dostawcy usług płatniczych powinna być jasna i szybka. Ewentualne opłaty pobierane przez dostawców usług płatniczych w odniesieniu do usługi przeniesienia powinny być zgodne z faktycznymi kosztami ponoszonymi przez dostawców usług płatniczych. Aby wywrzeć pozytywny wpływ na konkurencję, przenoszenie rachunku płatniczego należy uprościć również na poziomie transgranicznym. Z uwagi na fakt, że przeniesienie transgraniczne może być bardziej skomplikowane niż przeniesienie na poziomie krajowym oraz może wymagać od dostawców usług płatniczych dostosowania i udoskonalenia procedur wewnętrznych, należy przewidzieć dłuższe terminy w odniesieniu do przeniesienia transgranicznego. W ramach przeglądu proponowanej dyrektywy należy ocenić konieczność utrzymania różnych terminów.
- (22) W miarę możliwości należy jak najbardziej uprościć proces przeniesienia rachunku dla konsumenta. W związku z tym państwa członkowskie powinny dopilnować, aby otrzymujący dostawca usług płatniczych ponosił odpowiedzialność za wszczęcie procesu i zarządzanie nim w imieniu konsumenta.
- (23) Konsumenci powinni mieć prawo zwrócenia się do otrzymującego dostawcy usług płatniczych o przeniesienie całości lub części regularnych płatności, jak również o dokonanie przelewu pozostałego salda, najlepiej w ciągu jednego spotkania z otrzymującym dostawcą usług płatniczych. W tym celu konsumenci powinni mieć możliwość podpisania jednego upoważnienia, wyrażając tym samym zgodę na wspomniane działania. Przed udzieleniem upoważnienia konsument powinien otrzymać informacje na temat wszystkich etapów procedury, które są niezbędne do zakończenia procesu przeniesienia rachunku.
- (24) Aby przeniesienie rachunku zakończyło się powodzeniem, konieczna jest współpraca ze strony przekazującego dostawcy usług płatniczych. Otrzymujący dostawca usług płatniczych powinien otrzymać od przekazującego dostawcy usług płatniczych wszystkie informacje, jakie uzna za konieczne do przywrócenia regularnych płatności na nowym rachunku płatniczym. Informacje te nie powinny jednak wykraczać poza informacje niezbędne do dokonania przeniesienia rachunku, a otrzymujący dostawca usług płatniczych nie powinien prosić o zbędne informacje.
- (25) Konsumenci nie powinni podlegać karom finansowym ani ponosić żadnych innych strat finansowych w związku z niewłaściwym kierowaniem przychodzących na rachunek poleceń przelewu lub poleceń zapłaty. Jest to szczególnie istotne w

przypadku niektórych kategorii płatników i odbiorców płatności, takich jak dostawcy mediów, którzy wykorzystują środki elektroniczne (np. bazy danych) do przechowywania szczegółowych danych o rachunkach konsumentów i wykonywania licznych regularnych transakcji z udziałem dużej liczby konsumentów.

- (26) Państwa członkowskie powinny zagwarantować, że konsumenci zamierzający otworzyć rachunek płatniczy nie są dyskryminowani ze względu na przynależność państwową lub miejsce pobytu. Chociaż istotne jest dopilnowanie przez dostawców usług płatniczych, aby ich klienci nie wykorzystywali systemu finansowego do celów niezgodnych z prawem, takich jak oszustwo, pranie pieniędzy czy finansowanie terroryzmu, nie powinni oni stwarzać przeszkód konsumentom, którzy chcą czerpać korzyści z jednolitego rynku poprzez otwieranie rachunków płatniczych za granicą.
- (27) Konsumenci, którzy przebywają legalnie na terytorium Unii i nie posiadają rachunku płatniczego w danym państwie członkowskim, powinni mieć w tym państwie członkowskim możliwość otwarcia podstawowego rachunku płatniczego i korzystania z takiego rachunku. Aby zapewnić możliwie najszerszy dostęp do takich rachunków, konsumenci powinni mieć do nich dostęp niezależnie od swojej sytuacji finansowej, związanej np. z bezrobociem czy upadłością konsumentką, ani od miejsca pobytu. Ponadto prawo dostępu do podstawowego rachunku płatniczego w każdym państwie członkowskim powinno być przyznawane zgodnie z wymogami określonymi w dyrektywie 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu¹⁶, w szczególności w zakresie stosowania procedur należytej staranności wobec klienta.
- (28) Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby co najmniej jeden dostawca usług płatniczych oferował konsumentom podstawowy rachunek płatniczy. Dostęp do rachunku nie powinien być zbyt trudny i nie powinien się wiązać z nadmiernymi kosztami dla konsumentów. W tym względzie państwa członkowskie powinny uwzględnić takie czynniki jak lokalizacja wyznaczonych dostawców usług płatniczych na ich terytorium. Aby zminimalizować ryzyko wykluczenia społecznego konsumentów pod względem finansowym, państwa członkowskie powinny zadbać o lepszą edukację finansową, w tym również w szkołach, oraz zwalczać nadmierne zadłużanie się. Ponadto państwa członkowskie powinny wspierać stosowne inicjatywy dostawców usług płatniczych, tak aby udostępnianiu podstawowych rachunków płatniczych towarzyszyły działania w zakresie edukacji finansowej.
- (29) Aby móc skorzystać z prawa dostępu do podstawowego rachunku płatniczego, konsumenci nie powinni posiadać rachunku płatniczego na terytorium tego samego państwa. W przypadku braku możliwości zastosowania systemów elektronicznych do ustalenia, czy konsument posiada już rachunek płatniczy, dostawcy usług płatniczych powinni akceptować oświadczenie złożone przez konsumentów jako wiarygodny sposób potwierdzenia, że nie posiadają oni jeszcze rachunku płatniczego.
- (30) Konsumenci powinni mieć zagwarantowany dostęp do szeregu podstawowych usług płatniczych, w odniesieniu do których państwa członkowskie określają minimalną liczbę operacji, tak aby uwzględnić zarówno potrzeby konsumentów, jak i praktyki handlowe stosowane w danym państwie członkowskim. W przypadku usług spoza tego zbioru podstawowych usług płatniczych banki mogą pobierać swoje standardowe opłaty. Usługi powiązane z podstawowymi rachunkami płatniczymi powinny

¹⁶ Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 15.

obejmować możliwość wpłacania środków pieniężnych na rachunek i ich wypłacania z rachunku. Konsumenci powinni mieć możliwość wykonywania podstawowych transakcji płatniczych, takich jak otrzymywanie dochodów lub świadczeń, płacenie rachunków lub podatków oraz nabywanie towarów i usług, w tym za pośrednictwem polecenia zapłaty, polecenia przelewu oraz za pomocą karty płatniczej. Usługi takie powinny umożliwiać zakup towarów i usług w internecie oraz dawać konsumentom możliwość inicjowania zleceń płatniczych za pośrednictwem narzędzi bankowości internetowej zapewnianych przez dostawcę usług płatniczych, jeżeli są one dostępne. Podstawowy rachunek płatniczy nie powinien być jednak ograniczony do zastosowań internetowych, ponieważ stwarzałoby to przeszkodę dla konsumentów nieposiadających dostępu do internetu. W przypadku podstawowego rachunku płatniczego konsumenci nie powinni mieć dostępu do kredytu w rachunku bieżącym. Państwa członkowskie mogą jednak zezwolić dostawcom usług płatniczych na oferowanie środków buforowych dla bardzo małych kwot w odniesieniu do podstawowych rachunków płatniczych.

- (31) Aby zapewnić dostęp do podstawowych rachunków płatniczych dla możliwie najszerszego grona konsumentów, rachunki te powinny być oferowane nieodpłatnie lub za adekwatną opłatą. Ponadto wszelkie dodatkowe opłaty pobierane od konsumenta z tytułu niewypełnienia przez niego warunków określonych w umowie również powinny być adekwatne. Państwa członkowskie powinny ustalić, jakie opłaty są adekwatne, zgodnie ze specyfiką krajową. Aby zapewnić spójność i efektywność wdrażania zasady adekwatnej opłaty, należy powierzyć EUNB zadanie opracowania wytycznych dotyczących ogólnych kryteriów określonych w niniejszej dyrektywie.
- (32) Dostawca usług płatniczych powinien odmówić otwarcia rachunku lub powinien rozwiązać umowę podstawowego rachunku płatniczego wyłącznie w szczególnych okolicznościach, takich jak niezgodność z prawodawstwem w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu czy zapobiegania przestępstwom i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie. Nawet w wymienionych przypadkach odmowę można uznać za uzasadnioną jedynie wówczas, gdy konsument nie przestrzega przepisów wspomnianego prawodawstwa, a nie z powodu zbyt uciążliwej lub kosztownej procedury sprawdzania zgodności z prawodawstwem.
- (33) Państwa członkowskie oraz dostawcy usług płatniczych powinni dostarczać konsumentom przejrzystych i zrozumiałych informacji na temat prawa do posiadania podstawowego rachunku płatniczego. Informacje te powinny obejmować główne właściwości i warunki korzystania z rachunku, a także kroki, jakie konsumenci powinni podjąć, aby skorzystać z przysługującego im prawa do otwarcia podstawowego rachunku płatniczego. Konsumenci powinni zostać w szczególności poinformowani o tym, że wykupienie dodatkowych usług nie jest wymagane w celu uzyskania dostępu do podstawowego rachunku płatniczego.
- (34) Państwa członkowskie powinny wyznaczyć właściwe organy, które są uprawnione do zapewnienia egzekwowania przepisów niniejszej dyrektywy oraz które posiadają uprawnienia w zakresie prowadzenia dochodzeń i egzekwowania prawa. Wyznaczone właściwe organy dysponują odpowiednimi zasobami do wykonywania swoich obowiązków. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyznaczania różnych właściwych organów, aby móc egzekwować wypełnianie szerokiego zakresu obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.
- (35) Konsumenci powinni mieć dostęp do skutecznych i wydajnych procedur pozasądowego rozstrzygnięcia sporów dotyczących praw i obowiązków ustanowionych

na mocy niniejszej dyrektywy. W odniesieniu do odpowiednich sporów umownych dostęp taki zapewnia już dyrektywa 2013/.../UE. Konsumenci powinni mieć jednak także prawo dostępu do procedur pozasądowego rozstrzygania sporów w przypadku sporów wynikłych przed zawarciem umowy, dotyczących praw i obowiązków ustanowionych na mocy niniejszej dyrektywy, np. w przypadku odmowy dostępu do podstawowego rachunku płatniczego. Zapewnienie zgodności z przepisami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie wymaga przetwarzania danych osobowych konsumentów. Przetwarzanie danych osobowych reguluje dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych¹⁷. W związku z tym niniejsza dyrektywa powinna być zgodna z zasadami ustanowionymi w dyrektywie 95/46/WE, jak również z krajowymi przepisami wdrażającymi te zasady.

- (36) Aby osiągnąć cele określone w niniejszej dyrektywie należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do określenia na szczeblu UE ujednoliconej terminologii w zakresie usług płatniczych, wspólnej dla szeregu państw członkowskich, wraz z definicjami tych terminów.
- (37) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszej dyrektywy należy przekazać Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te odnoszą się do określenia formatu dokumentu zawierającego informacje na temat opłat, jego wspólnego symbolu oraz kolejności przedstawiania ujętych w nim usług, jak również formatu zestawienia opłat, jego wspólnego symbolu oraz kolejności przedstawiania ujętych w nim usług. Uprawnienia te powinny być stosowane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję.
- (38) W ciągu trzech lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy, a następnie co dwa lata państwa członkowskie powinny sporządzać wiarygodne roczne statystyki dotyczące funkcjonowania środków wprowadzonych na mocy niniejszej dyrektywy. W tym celu powinny one korzystać z wszelkich odpowiednich źródeł informacji i przekazywać zgromadzone informacje Komisji.
- (39) Przegląd niniejszej dyrektywy należy przeprowadzić pięć lat po jej wejściu w życie w celu uwzględnienia zmian rynkowych, takich jak pojawienie się nowych rodzajów rachunków płatniczych i usług płatniczych, jak również zmian w innych obszarach prawa unijnego oraz doświadczeń państw członkowskich. W ramach przeglądu należy ocenić, czy wprowadzone środki zwiększyły wiedzę konsumentów na temat opłat za prowadzenie rachunku płatniczego i porównywalność rachunków płatniczych oraz czy ułatwiły one przenoszenie rachunków. Podczas przeglądu należy również określić liczbę otwartych podstawowych rachunków płatniczych, w tym przez konsumentów nieposiadających wcześniej rachunku. Ponadto należy ocenić zasadność utrzymania wydłużonych terminów dla dostawców usług płatniczych na dokonanie transgranicznego przeniesienia rachunku. W ramach przeglądu należy także ocenić, czy przepisy dotyczące informacji, których muszą dostarczać dostawcy usług płatniczych przy oferowaniu produktów w pakietach, są wystarczające, czy też konieczne jest wprowadzenie dodatkowych środków. Komisja powinna przedstawić

¹⁷ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, dołączając do niego, w stosownych przypadkach, wnioski ustawodawcze.

- (40) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (41) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających¹⁸ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące przejrzystości i porównywalności opłat pobieranych od konsumentów w odniesieniu do rachunków płatniczych posiadanych przez nich na terytorium Unii Europejskiej i prowadzonych przez dostawców usług płatniczych zlokalizowanych w Unii, jak również przepisy dotyczące przenoszenia rachunków płatniczych w obrębie Unii.
2. W niniejszej dyrektywie określa się także ramy przepisów i warunków, zgodnie z którymi państwa członkowskie gwarantują konsumentom prawo do otwierania podstawowych rachunków płatniczych w Unii oraz do korzystania z takich rachunków.
3. Otwarcie podstawowego rachunku płatniczego i korzystanie z niego na mocy niniejszej dyrektywy musi być zgodne z przepisami rozdziału II dyrektywy 2005/60/WE.
4. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do dostawców usług płatniczych zlokalizowanych w Unii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- (a) „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną, która działa w celach innych niż jej działalność handlowa, gospodarcza, rzemieślnicza lub zawodowa;
- (b) „rachunek płatniczy” oznacza rachunek prowadzony w imieniu co najmniej jednego użytkownika usług płatniczych, który jest wykorzystywany do wykonywania transakcji płatniczych;

¹⁸ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

- (c) „usługa płatnicza” oznacza usługę płatniczą zgodnie z definicją w art. 4 pkt 3 dyrektywy 2007/64/WE;
- (d) „transakcja płatnicza” oznacza działanie zainicjowane przez płatnika lub odbiorcę, polegające na lokowaniu, transferze lub wycofaniu środków pieniężnych, niezależnie od rodzaju leżących u jego podstawy zobowiązań między płatnikiem a odbiorcą;
- (e) „dostawca usług płatniczych” oznacza dostawcę usług płatniczych zgodnie z definicją w art. 4 pkt 9 dyrektywy 2007/64/WE;
- (f) „instrument płatniczy” oznacza instrument płatniczy zgodnie z definicją w art. 4 pkt 23 dyrektywy 2007/64/WE;
- (g) „przekazujący dostawca usług płatniczych” oznacza dostawcę usług płatniczych, który przekazuje informacje na temat wszystkich lub niektórych regularnych płatności;
- (h) „otrzymujący dostawca usług płatniczych” oznacza dostawcę usług płatniczych, który otrzymuje informacje na temat wszystkich lub niektórych regularnych płatności;
- (i) „płatnik” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest posiadaczem rachunku płatniczego i która składa zlecenie płatnicze z tego rachunku płatniczego, lub – w przypadku braku rachunku płatniczego płatnika – osobę fizyczną lub prawną, która składa dyspozycję realizacji zlecenia płatniczego na rachunek płatniczy odbiorcy;
- (j) „odbiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest zamierzonym odbiorcą środków pieniężnych stanowiących przedmiot transakcji płatniczej;
- (k) „opłaty” oznaczają ewentualne opłaty należne dostawcy usług płatniczych od konsumenta za świadczenie usług płatniczych lub za transakcje dokonywane na rachunku płatniczym;
- (l) „trwały nośnik informacji” oznacza dowolny instrument umożliwiający konsumentowi lub dostawcy usług płatniczych przechowywanie informacji adresowanych osobiście do niego w sposób umożliwiający dostęp do nich w przyszłości przez okres właściwy do celów tych informacji i pozwalający na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci;
- (m) „przeniesienie rachunku” oznacza dokonanie na wniosek konsumenta przeniesienia od jednego do innego dostawcy usług płatniczych informacji na temat wykonywanych na rachunku płatniczym wszystkich lub niektórych stałych zleceń dotyczących poleceń przelewu, regularnych poleceń zapłaty oraz regularnie przychodzących na rachunek poleceń przelewu, któremu może towarzyszyć przekazanie dodatniego salda z jednego rachunku płatniczego na inny lub zamknięcie poprzedniego rachunku;
- (n) „polecenie zapłaty” oznacza usługę płatniczą polegającą na obciążeniu rachunku płatniczego płatnika, w przypadku gdy transakcja płatnicza została zainicjowana przez odbiorcę na podstawie zgody udzielonej przez płatnika;
- (o) „polecenie przelewu” oznacza krajową lub transgraniczną usługę płatniczą polegającą na uznaniu rachunku płatniczego odbiorcy, w przypadku gdy transakcja płatnicza lub seria transakcji płatniczych z rachunku płatniczego płatnika są dokonywane przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego

- rachunek płatniczy płatnika, na podstawie dyspozycji udzielonych przez płatnika;
- (p) „zlecenie stałe” oznacza usługę płatniczą polegającą na regularnym uznawaniu rachunku płatniczego odbiorcy, w przypadku gdy seria transakcji płatniczych z rachunku płatniczego płatnika jest dokonywana przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego rachunek płatniczy płatnika, na podstawie dyspozycji udzielonych przez płatnika;
 - (q) „środki pieniężne” oznaczają banknoty, monety oraz pieniądź w postaci zapisu księgowego, a także pieniądź elektroniczny w rozumieniu art. 2 pkt 2 dyrektywy 2009/110/WE¹⁹;
 - (r) „umowa ramowa” oznacza umowę o usługę płatniczą, która reguluje wykonywanie w przyszłości zarówno pojedynczych, jak i następujących po sobie transakcji płatniczych i która może zawierać obowiązek i warunki otwarcia rachunku płatniczego.

ROZDZIAŁ II

PORÓWNYWALNOŚĆ OPŁAT ZWIĄZANYCH Z RACHUNKAMI PŁATNICZYMI

Artykuł 3

Wykaz najbardziej reprezentatywnych usług płatniczych podlegających opłacie na szczeblu krajowym oraz ujednolicona terminologia

1. Państwa członkowskie zapewniają sporządzenie przez właściwe organy, o których mowa w art. 20, tymczasowego wykazu co najmniej 20 usług płatniczych stanowiących co najmniej 80 % najbardziej reprezentatywnych usług płatniczych podlegających opłacie na szczeblu krajowym. Wykaz ten zawiera terminy i definicje dotyczące każdej ze wskazanych usług.
2. Na potrzeby ust. 1 właściwe organy uwzględniają następujące usługi:
 - (1) najczęściej wykorzystywane przez konsumentów w odniesieniu do ich rachunku płatniczego;
 - (2) generujące najwyższe koszty dla konsumentów w przeliczeniu na usługę;
 - (3) generujące najwyższe koszty ogółem dla konsumentów;
 - (4) generujące najwyższy zysk dla dostawców usług płatniczych w przeliczeniu na usługę;
 - (5) generujące najwyższy zysk ogółem dla dostawców usług płatniczych.Aby wesprzeć właściwe organy, EUNB opracowuje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.
3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tymczasowych wykazach, o których mowa w ust. 1, w ciągu 6 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

¹⁹ Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7.

4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 24 dotyczących określenia – na podstawie tymczasowych wykazów przekazanych zgodnie z ust. 3 – ujednoliconej terminologii UE dla tych usług płatniczych, które są wspólne co najmniej dla większości państw członkowskich. Ujednolicona terminologia UE obejmuje wspólne terminy i definicje dotyczące wspólnych usług.
5. Po publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej aktów delegowanych, o których mowa w ust. 4, każde państwo członkowskie niezwłocznie włącza ujednoliconą terminologię UE, przyjętą zgodnie z ust. 4, do tymczasowego wykazu, o którym mowa w ust. 1, i publikuje ten wykaz.

Artykuł 4

Dokument zawierający informacje na temat opłat i słowniczek pojęć

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby przed zawarciem umowy rachunku płatniczego z konsumentem dostawcy usług płatniczych przekazywali konsumentowi dokument zawierający informacje na temat opłat zawierający wykaz najbardziej reprezentatywnych usług, o którym mowa w art. 3 ust. 5, oraz powiązanych opłat za świadczenie każdej usługi.
2. W przypadku gdy co najmniej jedna usługa płatnicza, o której mowa w ust. 1, jest oferowana w ramach pakietu usług finansowych, w dokumencie zawierającym informacje na temat opłat wskazuje się, które z usług, o których mowa w ust. 1, wchodzi w zakres pakietu, opłatę za cały pakiet, jak również opłaty za świadczenie każdej usługi, której nie wymieniono w ust. 1.
3. Tytuł „Dokument zawierający informacje na temat opłat” umieszcza się w widocznym miejscu w górnej części pierwszej strony dokumentu zawierającego informacje na temat opłat obok wspólnego symbolu celem odróżnienia tego dokumentu od innych dokumentów.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby dostawcy usług płatniczych udostępniali konsumentom słowniczek pojęć zawierający co najmniej wykaz usług płatniczych, o których mowa w ust. 1, jak również powiązane definicje.
5. Państwa członkowskie nakładają na dostawców usług płatniczych obowiązek zagwarantowania, że słowniczek pojęć jest napisany językiem jasnym, jednoznacznym i bez sformułowań specjalistycznych.
6. Dostawcy usług płatniczych każdorazowo i nieodpłatnie udostępniają dokument zawierający informacje na temat opłat i słowniczek pojęć na trwałym nośniku w miejscu dostępnym dla konsumentów, jak również w formie elektronicznej na swoich stronach internetowych.
7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych zgodnie z art. 26 w celu określenia formatu dokumentu zawierającego informacje na temat opłat, jego wspólnego symbolu oraz kolejności przedstawiania w nim usług, o których mowa w art. 3 ust. 5.

Artykuł 5
Zestawienie opłat

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby dostawcy usług płatniczych przekazywali konsumentom co najmniej raz do roku zestawienie wszystkich opłat pobranych z tytułu prowadzenia ich rachunków płatniczych.
2. Zestawienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące informacje:
 - (a) jednostkową opłatę pobieraną za każdą usługę, liczbę przypadków skorzystania z danej usługi w odnośnym okresie oraz datę skorzystania z danej usługi;
 - (b) całkowitą kwotę opłat pobranych za każdą usługę świadczoną w odnośnym okresie;
 - (c) całkowitą kwotę opłat pobranych za wszystkie usługi świadczone w odnośnym okresie.
3. Tytuł „Zestawienie opłat” umieszcza się w widocznym miejscu w górnej części pierwszej strony zestawienia obok wspólnego symbolu celem odróżnienia tego dokumentu od innych dokumentów.
4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych zgodnie z art. 26 w celu określenia formatu zestawienia opłat, jego wspólnego symbolu oraz kolejności przedstawiania w nim usług, o których mowa w art. 3 ust. 5.

Artykuł 6
Informacje umowne i handlowe

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w stosownych przypadkach dostawcy usług płatniczych stosowali w podawanych informacjach umownych i handlowych terminy i definicje zawarte w wykazie najbardziej reprezentatywnych usług płatniczych, o którym mowa w art. 3 ust. 5.
2. Dostawcy usług płatniczych mogą stosować w swoich informacjach umownych i handlowych własne oznaczenia handlowe w celu opatrzenia nimi świadczonych przez siebie usług, pod warunkiem że w stosownych przypadkach zidentyfikują odpowiadający im termin w wykazie, o którym mowa w art. 3 ust. 5. Dostawcy usług płatniczych nie stosują własnych oznaczeń handlowych w dokumencie zawierającym informacje na temat opłat ani w zestawieniu opłat.

Artykuł 7
Porównywarki internetowe

1. Państwa członkowskie zapewniają konsumentom dostęp do co najmniej jednej strony internetowej porównującej opłaty pobierane przez dostawców usług płatniczych za usługi oferowane w ramach rachunków płatniczych na szczeblu krajowym, zgodnie z ust. 2 i 3.
2. Państwa członkowskie ustanawiają system dobrowolnej akredytacji dla prowadzonych przez podmioty prywatne stron internetowych porównujących opłaty pobierane przez dostawców usług płatniczych za usługi oferowane w ramach rachunków płatniczych. Aby uzyskać akredytację, porównywarki internetowe prowadzone przez podmioty prywatne muszą:
 - (a) być prowadzone niezależnie od jakiegokolwiek dostawcy usług płatniczych;

- (b) zawierać treści napisane prostym językiem, a w stosownych przypadkach – stosować terminy, o których mowa w art. 3 ust. 5;
 - (c) dostarczać aktualnych informacji;
 - (d) zapewniać wystarczająco szczegółowy przegląd rynku rachunków płatniczych;
 - (e) stosować skuteczną procedurę rozpatrywania zapytań i skarg.
3. Jeżeli żadna strona internetowa nie uzyskała akredytacji zgodnie z ust. 2, państwa członkowskie zapewniają stworzenie strony internetowej prowadzonej przez właściwe organy, o których mowa w art. 20, lub inny właściwy organ publiczny. Jeżeli istnieje strona internetowa akredytowana zgodnie z ust. 2, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o stworzeniu dodatkowej strony internetowej prowadzonej przez właściwe organy, o których mowa w art. 20, lub inny właściwy organ publiczny. Strony internetowe prowadzone przez właściwy organ zgodnie z ust. 1 muszą być zgodne z przepisami ust. 2 lit. a)–e).
4. Państwa członkowskie zachowują prawo do odmowy udzielenia lub wycofania akredytacji dla podmiotów prywatnych w przypadku niewywiązywania się z obowiązków określonych w ust. 2.
5. Państwa członkowskie zapewniają konsumentom dostęp do odpowiednich informacji na temat stron internetowych, o których mowa w ust. 1. W stosownych przypadkach obejmuje to prowadzenie publicznie dostępnego rejestru porównywarek internetowych posiadających akredytację.

Artykuł 8

Rachunki płatnicze oferowane w pakiecie

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w przypadku gdy rachunek płatniczy jest oferowany łącznie z inną usługą lub innym produktem w ramach pakietu, dostawca usług płatniczych informował konsumenta o możliwości nabycia rachunku płatniczego oddzielnie oraz przekazywał oddzielne informacje na temat kosztów i opłat związanych z poszczególnymi produktami i usługami oferowanymi w ramach pakietu.
2. Ustęp 1 nie ma zastosowania, w przypadku gdy łącznie z rachunkiem płatniczym oferowane są tylko usługi płatnicze zdefiniowane w art. 4 pkt 3 dyrektywy 2007/64/WE.

ROZDZIAŁ III PRZENIESIENIE RACHUNKU

Artykuł 9

Świadczenie usługi przeniesienia rachunku

Państwa członkowskie zapewniają świadczenie przez dostawców usług płatniczych usługi przeniesienia rachunku określonej w art. 10 każdemu konsumentowi, który posiada rachunek płatniczy u dostawcy usług płatniczych zlokalizowanego w Unii.

Artykuł 10

Usługa przeniesienia rachunku

1. Państwa członkowskie zapewniają inicjowanie usługi przeniesienia rachunku przez otrzymującego dostawcę usług płatniczych oraz świadczenie jej zgodnie z przepisami określonymi w ust. 2–7.
2. Usługę przeniesienia rachunku inicjuje otrzymujący dostawca usług płatniczych. Otrzymujący dostawca usług płatniczych zwraca się do konsumenta o wydanie pisemnego upoważnienia do wykonania usługi przeniesienia rachunku. Upoważnienie to umożliwia konsumentowi udzielenie przekazującemu dostawcy usług płatniczych wyraźnej zgody na prowadzenie każdego z działań wymienionych w ust. 3 lit. e) i f) oraz udzielenie otrzymującemu dostawcy usług płatniczych wyraźnej zgody na prowadzenie każdego z działań wymienionych w ust. 4 lit. c) i d) oraz ust. 5. Upoważnienie umożliwia także konsumentowi wyraźne zażądanie od przekazującego dostawcy usług płatniczych przekazania informacji wymienionych w ust. 3 lit. a) i b). W upoważnieniu określa się również datę, od której regularne płatności mają być obsługiwane za pośrednictwem rachunku otwartego u otrzymującego dostawcy usług płatniczych.
3. W ciągu jednego dnia roboczego od otrzymania upoważnienia, o którym mowa w ust. 2, otrzymujący dostawca usług płatniczych zwraca się do przekazującego dostawcy usług płatniczych o przeprowadzenie następujących działań:
 - (a) przekazanie otrzymującemu dostawcy usług płatniczych oraz – jeżeli konsument wyraźnie tego zażądał zgodnie z ust. 2 – konsumentowi wykazu wszystkich istniejących zleceń stałych dotyczących poleceń przelewu oraz zleconych przez dłużnika poleceń zapłaty;
 - (b) przekazanie otrzymującemu dostawcy usług płatniczych oraz – jeżeli konsument wyraźnie tego zażądał zgodnie z ust. 2 – konsumentowi dostępnych informacji na temat przychodzących na rachunek poleceń przelewu oraz zleconych przez wierzyciela poleceń zapłaty realizowanych na rachunku konsumenta w ciągu ostatnich 13 miesięcy;
 - (c) przekazanie otrzymującemu dostawcy usług płatniczych wszelkich dodatkowych informacji, które otrzymujący dostawca usług płatniczych uznaje za niezbędne w celu dokonania przeniesienia rachunku;
 - (d) anulowanie zleceń stałych i zaprzestanie akceptowania poleceń zapłaty od daty określonej w upoważnieniu, o ile przekazujący dostawca usług płatniczych nie zapewnia mechanizmu automatycznego przekierowywania zleceń stałych i poleceń zapłaty na rachunek posiadany przez konsumenta u otrzymującego dostawcy usług płatniczych;
 - (e) w przypadku gdy konsument udzielił wyraźnej zgody zgodnie z ust. 2, przekazanie ewentualnego pozostałego salda dodatniego na rachunek otwarty lub posiadany u otrzymującego dostawcy usług płatniczych w dniu określonym przez konsumenta; oraz
 - (f) w przypadku gdy konsument udzielił wyraźnej zgody zgodnie z ust. 2, zamknięcie rachunku posiadanego u przekazującego dostawcy usług płatniczych w dniu określonym przez konsumenta.

4. Po otrzymaniu informacji, o które zwrócono się do przekazującego dostawcy usług płatniczych i o których mowa w ust. 3, otrzymujący dostawca usług płatniczych przeprowadza następujące działania:
- (a) w ciągu siedmiu dni kalendarzowych ustanawia zlecenia stałe dotyczące poleceń przelewu, o których ustanowienie wystąpił konsument, i realizuje je od daty określonej w upoważnieniu;
 - (b) akceptuje polecenia zapłaty od daty określonej w upoważnieniu;
 - (c) w przypadku gdy konsument udzielił wyraźnej zgody zgodnie z ust. 2, informuje płatników dokonujących regularnych poleceń przelewu na rachunek płatniczy konsumenta o szczegółach rachunku konsumenta prowadzonego przez otrzymującego dostawcę usług płatniczych. Jeżeli otrzymujący dostawca usług płatniczych nie posiada wszystkich niezbędnych informacji, aby poinformować płatnika, zwraca się do konsumenta lub przekazującego dostawcy usług płatniczych o przekazanie brakujących informacji;
 - (d) w przypadku gdy konsument udzielił wyraźnej zgody zgodnie z ust. 2, informuje odbiorców stosujących polecenie zapłaty do pobierania środków pieniężnych z rachunku konsumenta o szczegółach rachunku konsumenta prowadzonego przez otrzymującego dostawcę usług płatniczych oraz o dacie, od której polecenia zapłaty należy realizować z tego rachunku. Jeżeli otrzymujący dostawca usług płatniczych nie posiada wszystkich niezbędnych informacji, aby poinformować odbiorcę, zwraca się do konsumenta lub przekazującego dostawcy usług płatniczych o przekazanie brakujących informacji;
 - (e) w przypadku gdy konsument decyduje się osobiście przekazać informacje, o których mowa w lit. c) i d), dostarcza konsumentowi standardowe pisma zawierające szczegóły nowego rachunku oraz datę wskazaną w upoważnieniu.
5. W przypadku gdy konsument udzielił wyraźnej zgody zgodnie z ust. 2, otrzymujący dostawca usług płatniczych może przeprowadzić wszelkie dodatkowe działania, które są niezbędne w celu dokonania przeniesienia rachunku.
6. Na wniosek otrzymującego dostawcy usług płatniczych przekazujący dostawca usług płatniczych przeprowadza następujące działania:
- (a) przekazuje otrzymującemu dostawcy usług płatniczych informacje, o których mowa w ust. 3 lit. a), b) i c), w ciągu siedmiu dni kalendarzowych od otrzymania wniosku;
 - (b) anuluje wszelkie zlecenia stałe i zaprzestaje akceptowania poleceń zapłaty na rachunku płatniczym od dnia wskazanego przez otrzymującego dostawcę usług płatniczych, o ile przekazujący dostawca usług płatniczych nie zapewnia mechanizmu automatycznego przekierowywania zleceń stałych i poleceń zapłaty na rachunek posiadany przez konsumenta u otrzymującego dostawcy usług płatniczych;
 - (c) przekazuje pozostałe saldo dodatnie z rachunku płatniczego na rachunek posiadany u otrzymującego dostawcy usług płatniczych;
 - (d) zamyka rachunek płatniczy;
 - (e) przeprowadza wszelkie dodatkowe działania niezbędne do dokonania przeniesienia rachunku zgodnie z ust. 5.

7. Nie naruszając art. 55 ust. 2 dyrektywy 2007/64/WE, przekazujący dostawca usług płatniczych nie blokuje instrumentów płatniczych przed datą uzgodnioną z otrzymującym dostawcą usług płatniczych.
8. Państwa członkowskie zapewniają stosowanie przepisów określonych w ust. 1–7 także wówczas, gdy usługę przeniesienia rachunku inicjuje dostawca usług płatniczych zlokalizowany w innym państwie członkowskim.
9. W przypadku określonym w ust. 8 obowiązują terminy dwa razy dłuższe niż wskazano w ust. 3, 4 i 6. Niniejszy przepis podlega przeglądowi zgodnie z art. 27.

Artykuł 11

Oplaty związane z usługą przeniesienia rachunku

1. Państwa członkowskie zapewniają konsumentom możliwość nieodpłatnego dostępu do danych osobowych dotyczących istniejących zleceń stałych i poleceń zapłaty posiadanych przez przekazującego lub otrzymującego dostawcę usług płatniczych.
2. Państwa członkowskie zapewniają przekazanie przez przekazującego dostawcę usług płatniczych informacji wymaganych przez otrzymującego dostawcę usług płatniczych zgodnie z art. 10 ust. 6 lit. a) bez pobierania jakichkolwiek opłat od konsumenta lub otrzymującego dostawcy usług płatniczych.
3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby ewentualne opłaty pobierane przez przekazującego dostawcę usług płatniczych od konsumenta za zamknięcie posiadanego u niego rachunku płatniczego były określane zgodnie z art. 45 ust. 2 dyrektywy 2007/64/WE.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby ewentualne opłaty pobierane przez przekazującego lub otrzymującego dostawcę usług płatniczych od konsumenta za dowolną usługę świadczoną zgodnie z art. 10, inną niż usługi, o których mowa w ust. 1–3, były odpowiednie i zgodne z faktycznymi kosztami ponoszonymi przez danego dostawcę usług płatniczych.

Artykuł 12

Strata finansowa dla konsumentów

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby dostawca usług płatniczych wyrównał każdą stratę finansową poniesioną przez konsumenta w wyniku niewywiązania się przez takiego dostawcę zaangażowanego w proces przeniesienia rachunku ze swoich obowiązków określonych w art. 10.
2. Konsumentom nie ponoszą żadnych strat finansowych wynikających z błędów lub opóźnień w aktualizacji danych dotyczących ich rachunku płatniczego po stronie płatnika lub odbiorcy.

Artykuł 13

Informacje na temat usługi przeniesienia rachunku

1. Państwa członkowskie zapewniają udostępnianie konsumentom przez dostawców usług płatniczych następujących informacji na temat usługi przeniesienia rachunku:
 - (a) role, jakie odgrywają przekazujący i otrzymujący dostawca usług płatniczych na każdym etapie procesu przeniesienia rachunku, które określono w art. 10;

- (b) terminy zakończenia poszczególnych etapów;
 - (c) ewentualne opłaty pobierane w związku z procesem przeniesienia rachunku;
 - (d) wszelkie informacje, które konsument będzie musiał przedstawić;
 - (e) system procedur związanych z alternatywnymi metodami rozwiązywania sporów, o których mowa w art. 21.
2. Informacje są przekazywane nieodpłatnie na trwałym nośniku we wszystkich oddziałach dostawców usług płatniczych dostępnych dla konsumentów oraz są stale dostępne w formie elektronicznej na ich stronach internetowych.

ROZDZIAŁ IV

DOSTĘP DO RACHUNKÓW PŁATNICZYCH

Artykuł 14

Niedyskryminacja

Państwa członkowskie dopilnowują, aby konsumenci przebywający legalnie na terytorium Unii nie byli dyskryminowani ze względu na przynależność państwową lub miejsce pobytu w przypadku otwierania rachunku płatniczego na terytorium Unii lub korzystania z takiego rachunku.

Artykuł 15

Prawo dostępu do podstawowego rachunku płatniczego

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby co najmniej jeden dostawca usług płatniczych na ich terytorium oferował konsumentom podstawowy rachunek płatniczy. Państwa członkowskie dopilnowują, aby podstawowe rachunki płatnicze nie były oferowane jedynie przez dostawców usług płatniczych prowadzących rachunek wyłącznie z zastosowaniem narzędzi bankowości internetowej.
2. Państwa członkowskie zapewniają konsumentom przebywającym legalnie na terytorium Unii prawo do otworzenia podstawowego rachunku płatniczego u dostawcy lub dostawców usług płatniczych określonych zgodnie z ust. 1 oraz do korzystania z takiego rachunku. Prawo to przysługuje niezależnie od miejsca pobytu konsumenta. Państwa członkowskie dopilnowują, aby korzystanie z tego prawa przez konsumenta nie wiązało się z nadmiernymi trudnościami lub obciążeniami. Przed otwarciem podstawowego rachunku płatniczego dostawcy usług płatniczych sprawdzają, czy dany konsument posiada rachunek płatniczy na terytorium danego państwa.
3. Dostawcy usług płatniczych nie mogą odrzucić wniosku o uzyskanie dostępu do podstawowego rachunku płatniczego, z wyjątkiem następujących przypadków:
 - (a) jeżeli konsument posiada już rachunek płatniczy u dostawcy usług płatniczych zlokalizowanego na terytorium danego państwa, który umożliwia mu korzystanie z usług płatniczych wymienionych w art. 17 ust. 1;
 - (b) jeżeli nie są spełnione warunki określone w rozdziale II dyrektywy 2005/60/WE.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w przypadkach wymienionych w ust. 3 dostawca usług płatniczych niezwłocznie i nieodpłatnie informował konsumenta na piśmie o odrzuceniu wniosku, chyba że przekazanie takiej informacji byłoby

sprzeczne z celami związanymi z bezpieczeństwem narodowym lub porządkiem publicznym.

5. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w przypadkach wymienionych w ust. 3 lit. b) dostawca usług płatniczych podjął odpowiednie środki zgodnie z rozdziałem III dyrektywy 2005/60/WE.
6. Państwa członkowskie dopilnowują, aby dostęp do podstawowego rachunku płatniczego nie był uzależniony od wykupienia dodatkowych usług.

Artykuł 16

Charakterystyka podstawowego rachunku płatniczego

1. Państwa członkowskie zapewniają świadczenie w ramach podstawowego rachunku płatniczego następujących usług płatniczych:
 - (a) usług umożliwiających wszelkie działania niezbędne do otwarcia, prowadzenia i zamknięcia rachunku płatniczego;
 - (b) usług umożliwiających wpłatę środków pieniężnych na rachunek płatniczy;
 - (c) usług umożliwiających wypłatę gotówki z rachunku płatniczego w obrębie Unii;
 - (d) dokonywania następujących transakcji płatniczych w obrębie Unii:
 - (1) poleceń zapłaty;
 - (2) transakcji płatniczych przy użyciu karty płatniczej, w tym płatności online;
 - (3) poleceń przelewu.
2. Państwa członkowskie określają w odniesieniu do wszystkich usług, o których mowa w ust. 1, minimalną liczbę operacji oferowanych konsumentowi za ewentualną opłatą, o której mowa w art. 17. Minimalna liczba operacji powinna być adekwatna i zgodna z powszechnymi praktykami handlowymi w danym państwie członkowskim.
3. Państwa członkowskie zapewniają konsumentowi możliwość zarządzania transakcjami płatniczymi i ich inicjowania w ramach podstawowego rachunku płatniczego za pośrednictwem narzędzi bankowości internetowej zapewnianych przez dostawcę usług płatniczych, jeżeli są one dostępne.
4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby konsument nie otrzymywał oferty kredytu w rachunku bieżącym w połączeniu z posiadany podstawowym rachunkiem płatniczym.

Artykuł 17

Oplaty

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby dostawcy usług płatniczych oferowali usługi wymienione w art. 16 nieodpłatnie lub za adekwatną opłatą.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby opłaty pobierane od konsumenta w wyniku niewypełnienia przez konsumenta zobowiązań określonych w umowie ramowej były adekwatne.
3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby właściwe organy określiły, jakie opłaty są adekwatne, na podstawie jednego lub kilku z poniższych kryteriów:

- (a) krajowych poziomów dochodów;
 - (b) średnich opłat związanych z rachunkami płatniczymi w danym państwie członkowskim;
 - (c) całkowitych kosztów związanych z prowadzeniem podstawowego rachunku płatniczego;
 - (d) krajowych cen konsumpcyjnych.
4. Aby wesprzeć właściwe organy, EUNB opracowuje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 18

Umowy ramowe i ich rozwiązanie

1. Umowy ramowe zapewniające dostęp do podstawowego rachunku płatniczego podlegają przepisom dyrektywy 2007/64/WE, o ile nie określono inaczej w ust. 2 i 3.
2. Dostawca usług płatniczych może jednostronnie rozwiązać umowę ramową, w przypadku gdy jest spełniony co najmniej jeden z następujących warunków:
 - (a) konsument umyślnie wykorzystał rachunek do działalności przestępczej;
 - (b) przez ponad 12 kolejnych miesięcy na rachunku nie dokonywano żadnych transakcji;
 - (c) konsument celowo podał nieprawidłowe informacje w celu uzyskania dostępu do podstawowego rachunku płatniczego, mając świadomość, że podanie prawidłowych informacji pozbawiłoby go prawa otwarcia takiego rachunku;
 - (d) konsument nie przebywa legalnie na terytorium Unii lub otworzył drugi rachunek płatniczy w państwie członkowskim, w którym posiada już podstawowy rachunek płatniczy.
3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w przypadku rozwiązania umowy podstawowego rachunku płatniczego dostawca usług płatniczych nieodpłatnie poinformował na piśmie konsumenta o przyczynach i uzasadnieniu rozwiązania takiej umowy co najmniej 2 miesiące przed datą, w której rozwiązanie umowy staje się skuteczne.

Artykuł 19

Ogólne informacje na temat podstawowych rachunków płatniczych

1. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie środków mających na celu zwiększanie świadomości opinii publicznej w zakresie dostępności podstawowych rachunków płatniczych, ich warunków cenowych, procedur, które należy przeprowadzić w celu skorzystania z prawa dostępu do podstawowych rachunków płatniczych oraz metod uzyskania dostępu do alternatywnych metod rozwiązywania sporów.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby dostawcy usług płatniczych udostępniali konsumentom informacje na temat szczególnych cech oferowanych podstawowych rachunków płatniczych, wiążących się z nimi opłat oraz warunków korzystania z takich rachunków. Ponadto państwa członkowskie dopilnowują, aby konsument był

informowany o tym, że uzyskanie dostępu do podstawowego rachunku płatniczego nie wymaga wykupienia dodatkowych usług.

ROZDZIAŁ V

WŁAŚCIWE ORGANY I ALTERNATYWNE METODY ROZWIĄZYWANIA SPORÓW

Artykuł 20

Właściwe organy

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy w celu zapewnienia i monitorowania skutecznego przestrzegania niniejszej dyrektywy. Wyznaczone właściwe organy podejmują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić skuteczne przestrzeganie niniejszej dyrektywy. Organy te są niezależne od dostawców usług płatniczych. Są one właściwymi organami w rozumieniu art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.
2. Organy, o których mowa w ust. 1, posiadają wszystkie uprawnienia niezbędne do wykonywania ich obowiązków. W przypadku gdy do zapewnienia i monitorowania skutecznego przestrzegania niniejszej dyrektywy uprawniony jest więcej niż jeden właściwy organ, państwa członkowskie zapewniają ścisłą współpracę pomiędzy tymi organami, tak aby mogły one skutecznie wykonywać swoje obowiązki.
3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wyznaczonych właściwych organach, o których mowa w ust. 1, w ciągu roku po wejściu w życie niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie informują Komisję o każdym podziale obowiązków między tymi organami. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję o każdej późniejszej zmianie w zakresie wyznaczenia i odpowiednich kompetencji tych organów.

Artykuł 21

Alternatywne metody rozwiązywania sporów

Państwa członkowskie zapewniają konsumentom dostęp do skutecznych i wydajnych procedur pozasądowego rozstrzygania sporów dotyczących praw i obowiązków ustanowionych na mocy niniejszej dyrektywy.

ROZDZIAŁ VI

SANKCJE

Artykuł 22

Środki i sankcje administracyjne

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące środków i sankcji administracyjnych mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia. Wspomniane środki i sankcje administracyjne muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

ROZDZIAŁ VII PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 23

Akty delegowane

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych dotyczących art. 3 ust. 4 zgodnie z art. 24.

Artykuł 24

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 23, powierza się Komisji na czas nieokreślony od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 23, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 23 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 25

Akty wykonawcze

1. W zakresie przyjmowania aktów wykonawczych zgodnie z art. 4 i 5 Komisję wspiera Europejski Komitet Bankowy ustanowiony decyzją Komisji 2004/10/WE. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) 182/2011.

Artykuł 26

Ocena

Po raz pierwszy w ciągu trzech lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy, a następnie co dwa lata państwa członkowskie przekazują Komisji informacje na temat następujących kwestii:

- (a) przestrzegania przez dostawców usług płatniczych przepisów art. 3–6;

- (b) liczby akredytowanych porównywarek internetowych ustanowionych zgodnie z art. 7;
- (c) liczby przeniesionych rachunków płatniczych, średniej opłaty pobieranej za przeniesienie rachunku, liczby przypadków odmowy przeniesienia rachunku;
- (d) liczby otwartych podstawowych rachunków płatniczych, liczby przypadków odmowy otwarcia takiego rachunku i przyczyn takiej odmowy oraz powiązanych opłat.

Artykuł 27

Klauzula przeglądu

1. W ciągu pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy, w stosownych przypadkach wraz z odpowiednim wnioskiem ustawodawczym.
2. W ramach przeglądu przeprowadza się ocenę, między innymi w oparciu o informacje otrzymane od państw członkowskich zgodnie z art. 26, konieczności zmiany i aktualizacji wykazu usług oferowanych w ramach podstawowego rachunku płatniczego z uwagi na zmiany w zakresie środków płatniczych i postęp techniczny.
3. Ponadto w ramach przeglądu przeprowadza się ocenę zasadności utrzymania wydłużonych terminów określonych w art. 10 ust. 9, a także wprowadzenia dodatkowych środków poza środkami przyjętymi zgodnie z art. 7 i 8 w odniesieniu do porównywarek internetowych oraz ofert pakietowych.

Artykuł 28

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia [one year after entry into force of this Directive] r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.
2. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia [one year after entry into force of this Directive] r.
3. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.
4. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 29

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 30

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.
Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*